

FF 5047

ALAPÍTVÁ 1951

közgazdász

MAGYARORSZÁG LEGRÉGBBEN MEGJELENŐ FELSŐOKTATÁSI LAPJA

LVII. ÉVFOLYAM 3. SZÁM | 2016. ÁPRILIS

**Költészetről,
fordításról**

10

Interjú Gerevich
Andrással

**Halaszthatatlan
felújítás**

22

Helyreállítják
az Iparművészeti
Múzeumot

**Isten veled,
Erzsébet-
utalvány?**

6

Készpénzesíthetik a
cafeteriát

Szabad a CSOK

BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM
KÖZPONTI KÖNYVTÁR TULAJDONA

Illusztris társaságban Vladár Csaba

A Magyar Egyetemi - Főiskolai Sportszövetség (MEFS) elnökségi tagjává választották Vladár Csabát, a Testnevelési és Sportközpont vezetőjét. A szervezet tisztújító közgyűlését 2016. március 11-én délelőtt a Magyar Sport Házában rendezték.

Az esemény kiemelt vendégei voltak Adam Roczek, az Európai Egyetemi Sportszövetség (EUSA) elnö-

ke, Kozmann György, a kétszeres olimpiai bronzérmes, többszörös világ- és Európa-bajnok, Universiade-győztes, az Emberi Erőforrások Minisztériumának (EMMI) sportért felelős helyettes államtitkára, Gulyás Tibor, a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának (HÖÖK) elnöke, Margo de Lange, az Európai Egyetemi Szabadidősport Szövetség (ENAS) képviselője, Orbán Csaba, a Kiemelt Kormányzati Beruházások Központjának projektmenedzsere, Matjaz Pecovnik, az Európai Egyetemi Sportszövetség (EUSA) főtitkára.

A rendezvényen részt vettek továbbá a MEFS Tanácsadó Testületének tagjai, egyetemi és sportegyesületi vezetők és a sportirodák képviselői. Az ünnepi közgyűlésen átadták a MEFS ez évi kitüntetettjeinek díjait, valamint Dr. Székely Mózes főtitkár ismertette az elnökség szakmai beszámolóját az elmúlt négy év vonatkozásában, kiemelve a Hajós Alfréd Tervet és annak főbb stratégiai irányvonalait, továbbá bemutatta a pénzügyi beszámolót és közhasznúsági jelentést is.

BOGATIN BENCE

Grúzia göröngyös útja Európa felé

Nemcsak földrajzilag, hanem a közösen vallott értékek tekintetében is Európához tartozik Grúzia – erről beszélt a kaukázusi ország külügyminisztere, aki március 30-án látogatott el egyetemünkre. Mikheil Janelidze előadása során elmondta, jövőjüket az európai társadalom részeként képzelik el, ennek érdekében jelentős reformok zajlanak az országban. A legfőbb

célkitűzés a demokratikus jogállam és a liberális piacgazdaság kiépítése. Azt is hangsúlyozta, hogy nemcsak az unió, hanem az euroatlanti integráció is kiemelt jelentőségű számukra, ezért a közelmúltban több NATO-misszióban is részt vettek. Grúzia (illetve hivatalos nevén Georgia) idén ünnepli a függetlenség kivívásának 25. évfordulóját – Janelidze szerint ez sok le-

hetőséget, ugyanakkor számos kihívást is jelent.

A diplomata azt is kiemelte, hogy Grúzia saját küldetésének tartja, hogy Európa és Ázsia összekötője legyen. Ez okból az ország jelentős forrásokat áldoz az infrastruktúra fejlesztésére, hogy közreműködésükkel létrejöhessen egy új „Selyemút”. A politikai és gazdasági együttműködés mellett a tudomá-

nyos és kulturális kapcsolatok ápolása is lényeges számukra, éppen ezért nagyra értékelik a tudományos cserekapcsolatokat Magyarországgal. A grúz külügyminiszter méltatta a Corvinust, amiért az egyetem az elmúlt években több grúziai intézménnyel is együttműködési megállapodást kötött: az Iliai Állami Egyetemmel, az Iván Javakisvili Tbiliszi Állami Egyetemmel, illetve a Kaukázus Egyetemmel, ez utóbbival cserediák-program működik.

SZALAI RÉKA

Ismertette terveit a leendő rektor

Április 4-én az E épület IV-es előadójában bemutatta rektori programját az egyetemei polgárok számára Dr. Láncki András rektorjelölt-aspiráns. Az eseményen a rektori munkaterv ismertetésén túl a pályázó válaszolt az előzetesen írásban, illetve a meghallgatás alkalmával feltett kérdésekre.

A Budapesti Corvinus Egyetem küldetése, hogy a közép-európai régió vezető egyetemévé váljon, valamint tudományterületének megfelelően olyan hallgatókat képezzen, akik képesek gazdasági, politikai és a társadalmi intézményeket működtetni – nevezte meg egyetemünk hosszú távú stratégiai céljaként az április 18-ától rektorjelöltté, nyártól pedig várhatóan – mivel egyetlen pályázat érkezett az illetékes bizottsághoz – rektorrá avanszáló Dr. Láncki András (képünkön).

Fotó: Martinek Ádám

A pályázatban megfogalmazott konkrét célkitűzések között szerepel az egyetem karainak egyenjóság, amelynek ki kell fejeződnie az egyetemi vezetés összetételében, valamint a finanszírozásban való arányos részesedésben. Ehhez kapcsolódóan finomítani kellene a jelenlegi merev struktúrán, hogy karközi projektek valósulhassanak meg. Láncki ugyanakkor

hangsúlyozta, az egyenértékűség nem mond ellent annak, hogy az egyetem legjövődélmezőbb oktatási programjai ne kapnának kiemelkedő státuszt. Fontos belső célként nevezte meg, hogy az egyetem a jövőben visszafogottabb mértékben akarjon elvonni az elnyert pályázati forrásokból. A pályázat kiemelten foglalkozik az egyetemi kommunikáció hatékonyságával, ame-

lyen a rektorjelölt-aspiráns szerint mind belső, mind külső értelemben javítani kell. További feladatként jelölte meg egy egységes egyetemi pályázati rendszer és szabályzat létrehozását.

Az egyes szakok koherenciájának szempontjából Láncki lényeges teendőnek tekinti a tantárgyak közti párhuzamosságok kiszűrését, valamint tarthatatlannak titulálta a Corvinus jelenlegi kollégiumi férőhelyeinek kapacitási helyzetét. Utóbbival kapcsolatban azt is hoztatta, az aktuális helyzeten akár állami segítséggel, akár bérlés formájában változtatni kell. Tervei között szerepel egy egyetemi alap létrehozása is, amely neves külföldi előadók meghívását finanszírozná. A pályázó az egyetem oktatási presztízsének egyik mércéjeként utalt a hallgatók OTDK-s szereplésére, amely színvonalának fenntartásában kiemelt szerepet szán a jövőben is a szakkollégiumoknak. Ezenkívül a nemzetközi trendekhez igazodva kilátásba helyezte a következő tanévtől az őszi és tavaszi szünet bevezetését.

BOGATIN BENCE

Havi belpolitika

Hová futhat ki egy tiltakozás?

A véleménynyilvánítás szabad jogával élni a demokrácia egyik sarokköve. Azonban az, hogy mi lehet egy tiltakozássorozat végkimenetele, mindig kérdéses. Az elmúlt évek egyik legnagyobb horderejű ellenállása zajlik a szemünk előtt – hogy sikeres lesz-e vagy elbukik, az egyelőre megjósolhatatlan.

Március 15-e hozta el az eddigi legnagyobb és legszervezettebb tüntetést. A Tanítanék mozgalom felhívására megtelt a Kossuth tér, a tömeg tízezresre dagadt. A tüntetés fő alakjai egy egyszerű követeléssel álltak elő: a kormány illetékesei kérjenek bocsánatot az elmúlt évek félrecsúszott oktatáspolitikájáért, és állítsanak fel egy mindkét félnek megfelelő kerekasztalt. Az erre adott válasz ki-

merítette a politikai cinizmus fogalmát: a miniszterelnök – mikor megkérdezték, hogy bocsánatot kér-e a tanároktól – egyenesen tréfásnak nevezte a követelést.

Az egész tüntetéssorozat azzal a bizonyos januári nyílt levéllel kezdődött, melyben a Herman Ottó Gimnázium tanárai kifejezték elégedetlenségüket a közoktatás döcögösen működő rendszerével szemben. „Tanítanék” – mondták akkor, és mondják ma is a tanárok. Tanítanának, ha hagyják őket. Ez a levél akkor átszakított egy gátat, a miskolci gimnázium mögé pedig napokon belül több ezer magánszemély és több tucat intézmény állt be.

Az elégedetlenséget és a kialakuló mozgalmat kormányzati oldalról kezdetben nem vették komolyan – vélhetően szervezetlen jellege miatt –, az egyre vehemensebb hangokra csak legyintés volt a válasz. A tanárokkal szimpatizálók száma azonban egyre csak nőtt. Kezdték olyan méreteket öl-

teni a tiltakozás, amit már nem lehetett félvállról venni. Nem is vették: kormányközeli oldalról elkezdődött a tüntetés szervezői ellen irányuló szisztematikus karaktergyilkosság. Bencsik András kezdte a sort, aki Galló Istvánné, a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke ellen intézett aljas támadást. Ezt követően a tüntetések másik vezéralakja, Pukli István következett. Ő elébe ment az esetleges támadásoknak, és a Klubrádió Szabad Sáv című műsorában mesélt arról, hogy nagyapja ávos volt, bátyja pedig börtönben ül. A megelőző nyilatkozat ellenére Németh Szilárd a MIÉP legszebb napjait idéző érvelésében nyíltan ügynöközte le a Teleki Blanka igazgatóját – a sor pedig hosszan folytatódott.

Úgy tűnik azonban, hogy elindult egy folyamat: egy héttel a 15-i tüntetés után Rétvári Bence bejelentette a KLIK megszüntetését az egyes szakmai kritikák jogosságára hivatkozva. A probléma ennek ellenére vélhetően nem fog megszűnni, ugyanis az államtitkár később a Kossuth Rádióban pontosította állítását, ebből pedig kiderül,

hogy az intézményeket az új rendszerben is az állam fogja fenntartani. Az elmaradt bocsánatkérés után a tüntetések következő lépcsőfoka a polgári engedetlenség – egy órás munkabeszüntetésre szólították fel a tüntetéssel szimpatizáló intézményeket. Egy biztos: az elégedetlenség immáron olyan mértéket öltött, hogy a tüntetések szervezői és a szakszervezetek nem fognak félmegoldásokkal megelégedni.

MÁRTON LEVENTE

Aktuális

A fekete-fehér zászló árnyékában

A párizsi és a brüsszeli terror-támadások után a két város neve mostanság összeforrt a félelemmel és a könyörtelen terrorral. Míg két évvel ezelőtt szinte senki sem tudott a magát Iszlám Államnak nevező dzsihádisták csoport létezéséről, mára a világ egyik legrettegettebb terrorszervezetévé vált. Miközben a szélsőségesek folyamatosan veszítenek az általuk elfoglalt területekből, a hadszíntér kudarcait látványos és félelemkeltő merénylettekkel próbálják ellensúlyozni.

Átütő sikert ért el az Iszlám Állam elleni harcokban a szír kormány hadserege: orosz légi támogatással sikerült visszafoglalniuk Palmürát és a település közelében található – az UNESCO Világörökség részének számító – ókori szír romvárost. A terüle-

tet a dzsihádisták tavaly májusban foglalták el, elvesztése a török-szír határon lévő Kobani mellett az egyik legjelentősebb visszaesés a kalifátus kikiáltása óta. Palmüra földrajzi elhelyezkedése miatt stratégiai fontosságú, mivel innen további katonai akciókat lehet indítani észak (Rakka – az Iszlám Állam fellegvára) felé, illetve kelet (Dajr ez-Zaur) irányába. A közelmúltban nemcsak Szíriában, de Irakban is több fontos várost veszítettek el a dzsihádisták, úgymint Tikritet, Szindzsárt és Ramadit. Március végén pedig elindult a Hódítás hadművelet, melynek célja Moszul visszaszerzése. Az iraki hadsereg mellett kurd pesmerga alakulatok is részt vesznek az akcióban, az amerikaiak pedig légi támogatással segítik az offenzívát.

A 2014-es évet a kalifátus gyors területi gyarapodása jellemezte, míg 2015 eleje óta megfordult a helyzet és az Iszlám Állam folyamatosan veszít hódításaiból. Az elmúlt néhány hónap alatt az iszlamisták mintegy 30-40 száza-

lékát veszítették el azon területeknek, amelyek korábban fennhatóságuk alá tartoztak. Eleinte úgy próbálták kompenzálni veszteségeiket, hogy Líbia, Jemen és Afganisztán felé kezdtek terjeszkedni, majd egy jóval kegyetlenebb fegyvert vetettek be: a terrortámadást. A külföldi helyszíneken véghezvitt merényletek ártatlan emberéleteket követelnek, emiatt pedig nemcsak a médiafigyelm középpontjába kerülnek, de azt is elérik, hogy az emberek ne érezhessék biztonságban magukat hétköznapi életük megszokott helyszínein.

Koncert, focimeccs, sétálóutca, stadion, repülőtér, metró – a párizsi, az isztambuli, az iraki, illetve a brüsszeli támadások színhelyei mind arról tanúskodnak, hogy a szélsőségesek célja az, hogy állandó rettegésben tartsák az embereket. Ezt tetézi, hogy az Iszlám Állam saját médiaszervezetén, az al-Wafan keresztül üzent: további támadásokkal fenyegették meg az Egyesült Államokat és Európát mondván, hogy Brüsszel „csak”

nyitánya volt a kontinensre váró terrorhullámnak. Az ominózus üzenetben külön megemlítették Magyarországot és Portugáliát, majd nem sokkal később Németországot is megjelölték mint potenciális célpontot.

Az Iszlám Állam elleni küzdelemben fontos mérföldkövet jelenthet azon kiszivárgott fájlok elemzése, amelyeket márciusban egy Abu Hamed nevű férfi több médiumhoz is eljuttatott. A memóriakártya mintegy huszonnégyezer, a csoporthoz tartozó harcos nevét, elérhetőségét és ismeretségi körét tartalmazza. Amennyiben a dokumentumok hitelesnek bizonyulnak, feltérképezhetővé válhat a dzsihádisták belső szervezeti struktúrája, valamint felgyorsulhat az Iszlám Államhoz csatlakozottak kapcsolati hálójának felderítése. Az adatbázis révén lehetővé válna a feltételezett radikálisok ellenőrzése. Ez azért lenne fontos, mert az európai támadások elkövetőinek többsége itt született, köztük például Salah Abdeslam is, a párizsi támadássorozat kitermelője, akit március közepén kerítették kézre a hatóságok.

SZALAI RÉKA

Háború és (viszonylagos) béke

Teljes gözzel zajlanak az amerikai előválasztások. Márciusban számos állam lakossága vonult az urnákhoz, a jelöltek pedig továbbra sem kímélik egymást.

Republikánus oldalon öt jelölt élt túl a februárt, számuk azonban már március 2-án négyre apadt. A szuperkedd másnapján Ben Carson bedobta a törölközőt, miután ő volt az egyetlen republikánus induló, aki a 11 szavazó állam egyikében sem végzett harmadiknál jobb helyen. Ezt követően március folyamán további 19 állam adta le voksait a jelöltekre: 11-ben diadalmaskodott az ingatlanmágnás Donald Trump – igaz, Missouriban mindössze 0,2 százalékponttal előzte meg Ted Cruzt. A texasi szenátor négy államot nyert meg, köztük Utah-t, ahol győztesként mind a negyven delegált az ő neve mellé került. Hasonló sikert aratott John Kasich Ohio-ban, de a harmadik, még versenyben lévő jelölt óriási lemaradással kullog a Trump-Cruz duó mögött. A pártelit kedvence, Marco Rubio viszont Puerto Rico és a főváros, Washington DC megnyerését köve-

tően vereséget szenvedett saját államában, Floridában és visszalépett. Ketten esélyesek még tehát: Donald Trump és Ted Cruz. Kérdés viszont, hogy sikerül-e bármelyiküknek megszerezni a biztos jelöléshez szükséges 1237 delegáltat (március végén 738-463 volt az állás). Ha egyikőjük sem éri el ezt a számot, teljesen megváltozik a kép: az addig kötött delegáltak ugyanis ezután saját maguk dönthetnek el, kire voksolnak – és elképzelhetőnek tűnik, hogy Trump hamar elveszítené fölényét. Béke természetesen nincs a két vetélytárs között, és most már feleségeiket is bevonták a harcba. Először egy Cruzhoz köthető reklámban szerepelt egy meztelen kép Trump feleségéről,

Melaniáról, majd az egyik újságban jelent meg egy cikk, amiben lerántották a leplet a texasi szenátor állítólagos házasságon kívüli kalandjairól. A milliárdos üzletember természetesen tagadta, hogy bármi köze lenne a cikkhez, Cruz pedig, hogy az igaz lenne. Hogy szó essen a politikáról is, a brüsszeli támadások után mindkét republikánus jelölt kifejtette, hogyan harcolna a terroristák ellen. Cruz figyelgetné a muszlim többségű környékeket (New Yorkban 9/11 után alkalmazták már ezt, nem sok sikerrel), Trump pedig újra a muszlim vallásúak USA-ból való kitiltása mellett érvelt, és azt is elárulta: külpolitikájában Amerikát helyezné első helyre. Aligha csoda, hogy

Obama külügyminisztere, John Kerry egy tévéinterjúban úgy fogalmazott: a republikánus csata szégyent hoz az országra, és sokkolta a külföldi vezetőket is. Sokkal nyugodtabb a verseny a demokraták oldalán a korábbi külügyminiszter, Hillary Clinton és Vermont szenátora, Bernie Sanders között. Clinton előnye több mint 250 küldött a tiszta versenyben, az önállóan döntő szuperdelegáltakal együtt viszont a hétszázat is meghaladja. Kétezer delegáltról nem döntöttek még, a 74 éves szenátor pedig magára találni látszik: Washington államban, Alaszkában és Hawaii-on elképesztő fölényrel, 40 százalékpont fölötti előnnyel nyert még Obama nyolc évvel ezelőtti sikereit is túlszárnyalva. Nem csoda, hogy Sanders sokak javasolta ellenére nem lép vissza, továbbra is esélyt lát a sikerre. Sok állam szavaz még, például a korábbi First Lady hazája, New York április 19-én, ahol nem kevesebb mint 291 delegált sorsáról döntenek majd. Egy héttel később Pennsylvania és további négy keleti állam voksol, összesen csaknem félezer küldött a tét. Ha a szuperdelegáltak közül sokan megváltoztatják véleményüket (amire van lehetőség), újra teljesen nyíltá válhat a versenyfutás. Emberek legyen a talpán tehát, aki megjelölje a választások alakulását.

MÁLITS TAMÁS

Burma új elnöke

A novemberi demokratikus választások után összeült parlament március 16-án Tin Csót választotta a délkelet-ázsiai állam elnökévé. A lépés egy újabb reménysugarat jelent a katonai diktatúrától és mélyszegénységtől szenvedő országnak...

Történelmi eseményeknek lehettek tanúi Mianmar lakosai az elmúlt hónapokban. Az országot évtizedek óta diktatórikus eszközökkel kormányzó katonai junta tavaly novemberben végül egyezsége jutott az ellenzékkel, amelynek eredményeképpen húsz év után ismét megtartották a parlamenti választásokat. A 2015-ös voksoláson a legnagyobb ellenzéki erő, a Nemzeti Liga a Demokráciáért (NLD) elsőprő győzelmet aratott. Sajnos a választás körülményei

mégsem voltak demokratikusak. A képviselői helyek egynegyede eleve a hadseregnek volt fenntartva, az NLD ennek ellenére is megszerezte a mandátumok 86 százalékát. A katonai vezetés a kormány felállításába is beleszólt, így a főbb tárcák élére a hadsereg által kinevezett személyek kerültek. A legfőbb igazságtalanság azonban az elnökválasztás körülményeinél merült fel. Mianmar alkotmánya ugyanis kimondja, hogy nem lehet az ország államfője olyan ember, akinek a gyermekei külföldi állampolgársággal rendelkeznek. Ez a törvény egy az egyben Ang Szán Szú Csi ellen lett megfogalmazva. A Nobel-díjas asszony a demokratikus jogok szószólójaként az ellenzék elsősorú elnökjelöltje lett volna, Szú Csi – akit két éve Egyetemünk díszpolgárává is megválasztottak – gyermekei azonban brit állampolgársággal is rendelkeznek, így nem indulhatott.

Az NLD színeiben végül Tin Cso (Htin Kyaw) szállt harcba az elnöki székért, és idén márciusban az ellenzéki többségű parlament meg is választotta Burma államfőjének. Tin Cso köztisztviselőként álló személynek, Szú Csi közeli bizalmasának számít. Am az ellenzék vezére továbbra is a képviselőnek megválasztott Szú Csi, akinek nem titkolt

szándéka, hogy a háttérből továbbra is ő határozza meg a párt irányvonalát. Biztatóak tehát a politikai fejlemények. Ugyanakkor a hadsereg továbbra is rengeteg stratégiai pozíciót birtokol, bőven nincs még vége az ország demokratizálásaért vívott küzdelemnek.

OBERFRANK BALÁZS

Fordulat jöhet a menekültválságban

Megállapodtak a képviselők az Európai Unió és Törökország közötti menekültügyi egyezményről. A megállapodás sorsdöntőnek bizonyulhat a migrációs válság kezelésében, azonban többen aggályukat fejezték ki a törökök kulcspozícióba kerülését illetően. A paktum értelmében minden, illegálisan az Unióba érkezett menekültet visszaküldhetnek Törökországba, de ugyanennyi, okmányokkal rendelkező szíriait át is vesznek az eurázsiai országtól.

A feleknek már március 7-én meg kellett volna egyezniük, azonban ez több tagország – köztük Magyarország – tiltakozása miatt akkor nem történt meg. Az egyezmény szövegét módosították, majd az EU-tagországok állam- és kormányfői Ahmet Davutoglu török miniszterelnökkel találkoztak, ahol hivatalosan is megszületett az egyezség. A megállapodás sikerességét Donald Tusk, az Európai Tanács elnöke jelentette be, aki hozzátette: egyhangú döntést született.

A paktum értelmében az Európai Unió visszaküldi Törökországba

azokat az illegális menekülteket, akiknek a menedékkérelmét elutasítják. A megállapodás lefekteti, hogy minden egyes menedékkérelmet egyénileg kell elbírálni, a visszatoloncolás pedig minden esetben a nemzetközi és az uniós jog szerint zajlik majd. Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága lett volna a garancia arra, hogy minden az európai értékek figyelembe vételével történik, a szervezet azonban Facebook oldalán közölte: kilépnek az egyezség mögül. A Menekültügyi Főbiztosság nem kívánja felügyelni egy szerinte rossz egyezmény végrehajtását, továbbá felfüggeszti tevékenységét a görög

hotspotokban. Kifogásolták, hogy a tervezetet azelőtt fogadták el, hogy Görögországban kiépült volna a megfelelő infrastruktúra. Hozzáteszik azonban, hogy a görög partokon továbbra is jelen lesznek, hogy segítsenek a csónakon érkezőknek és ellássák a rászorulókat.

Az EU vállalja, hogy minden visszatoloncolt illegális menekültért cserébe befogad egy ellenőrzött, papírokkal rendelkező menekültet, egészen 72000 emberig – az áttelepítés önkéntes alapon zajlik. Az Európai Unió Tanácsának tavaly júliusi döntése értelmében a tagországoknak 22504 nemzetközi védelemre szoruló embert kellene befo-

gadniuk az Unió kívülről – ebből eddig 4555 áttelepítés valósult meg. A fennmaradó mintegy 18000 helyet a megállapodás értelmében törökországi menekültekkel töltenék fel, és emellé jönne még további 54000 ember.

Az egyezség értelmében a visszatoloncolás teljes költségét az EU állja, valamint ígérete szerint felgyorsítja a menekültek ellátásához már felajánlott hárommilliárd euró kifizetését. Amennyiben ez a keret igazoltan kimerül és az eredmények is megfelelőek, újabb hárommilliárd eurót küld a törökországi menekültek ellátására 2018-ig. A törökök továbbá megkapják a vízummentességet, ha eleget tesznek minden előírásnak, valamint az EU újabb fejezetet nyit meg uniós csatlakozásukkal kapcsolatban.

Ezen a ponton fejezték ki többen aggályaikat: sokan kritizálták Erdoğan elnök hozzáállását az országán belüli kurd kisebbséghez, valamint az olyan dolgokhoz, mint a szólásszabadság vagy a jogállamiság – gondoljunk a lerohant ellenzéki lap példájára. Az emberi jogi szervezetek is felkeltek az alku ellen: az Amnesty International arra szólította fel az állam- és kormányfőket, hogy utasítsák el az alkut.

Egyes török források szerint, habár az egyezmény március 20-tól él, a tényleges visszatoloncolás csak április 4-én kezdődik. Hogy a terv siker lesz-e vagy elbukik, csak működésbe lépése után derül ki.

MÁRTON LEVENTE

Apple kontra FBI – hiábavaló küzdelem?

Míg a moziban Batman és Superman csatáját vetítik, két másik óriáshatalom is egymásnak feszült. Az Apple és az FBI jelenlegi adok-kapokját a decemberi san bernardinói mézárásnak köszönhetjük. Felesleges volt azonban kiásni a csatabárdot, ugyanis az FBI március 29-re az Apple-t megkerülve elérte a célját: fel-tört egy iPhone-t.

14 ember vesztette életét és 21 megsebesült, mikor Syed Rizwan Farook és felesége, Tashfeen Malik a dél-kaliforniai San Bernardino megyei egészségügyi dolgozók munkahelyi bankettjére támadt.

Malik és Farook a rendőri üldözés utáni tűzharcban vesztette életét. Az FBI megerősítette: Malik Facebook-üzenetben hűségesküt tett az Iszlám Állam terrorszervezet vezetőjének. „Terrorcselekményként tekintünk erre a borzalmas tetre, ebben a szellemben folytatjuk a vizsgálatokat” – jelentette ki David Bowdich, az FBI magas rangú tisztviselője.

Végül hogyan is került képbe az Apple? Az elkövetők mobiltelefonja ugyan összetört a helyszínen, de az adatokhoz mégis hozzá lehetett férni, ehhez kérte az Apple segítségét a nyomozóiroda. A kérés teljesítése viszont a 2014-es iOS 8 szoftver óta nem olyan egyszerű, azóta ugyanis nem tárolják a titkosítás feloldásához szükséges kulcsot a saját rendszerükben. A biztonsági

memóriát egy hat számjegyű kóddal lehet elérni, de a tizedik elrontott kísérlet után az összes tárolt adat törlődik. Az FBI arra kérte az Apple-t, hogy iktassák ki ezt a biztonsági zárat és a funkció megkerülésével az FBI szabadon próbál-gathatná az összes kombinációt. Február 16-án mondta ki a végzet a bíróság, miszerint az alma logóval fémjelzett cég köteles segíteni a nyomozást az FBI által kívánt módszerrel. Tim Cook, az Apple vezérigazgatója egy közleményben utasította el a parancsot – nem a technikai nehézségekre, hanem biztonsági (és talán etikai) kérdésekre hivatkozva.

Ha megnyílna ez a hátsó ajtó, veszélybe sodorná az összes készülék biztonságát. Egyrészt illetéktelenek férhetnének hozzá szemé-

lyes adatainkhoz, ha rossz kezekbe kerülne, másrészt veszélyes precedens jelentene az Apple engedménye: véleményük szerint semmi garancia nincs arra, hogy a kormány más ügyben nem akarja felhasználni az így kapott technológiát. A fizikai világban ez egy mesterkulcsnak felelne meg. Az Apple döntésével egyetért a Facebook és a Google, valamint emberjogi szervezetek is.

Az FBI kérésére elnapolták a március 22-re tervezett meghallgatást, ugyanis egy kívülálló fél jelentkezett használhatónak tűnő segítséggel, kivonva az Apple-t a feladat alól. Hamar teljesítette a feladatot, március 29-re szabad a hozzáférés az ominózus telefonhoz.

MENYHÉRT DORKA

Óvatoskodik a Fed

Az amerikai jegybank (Fed) legutóbbi nagygyűlésén végül nem emelték újra a kamatot, ám a pénzügyminiszter, Janet Yellen legutóbbi beszédében erős utalásokat tett arra nézve, hogy a korábban vártnál lassabb kamatemelési ciklus jöhet az Egyesült Államokban.

Janet Yellen egyetlen szava, vagy akár nézése is hatalmas mozgásokat tud indukálni a tőzsdéken. Nemcsak Amerikában, de a világ összes pontján befolyással bír a nagyhatalmú asszony. Nem volt ez másként legutóbbi várva várt sajtótájékoztatója után sem. Yellen úgy gondolja, hogy stabilizációra van szükség az USA mellett a világgazdaság többi részében és a pénzügyi

acokon egyaránt. Azt is hozzátette, hogy nem néznék jó szemmel a dollár további erősödését, mert az rossz hatással lenne az inflációs céljukra, az exportra és az amerikai feldolgozóiparra is. Szükségnek látják az árupiac stabilitását, az amerikai ingatlanpiac fellendülését, az infláció tartós stabilizációját. A beszéd egyértelműen azt sugallja, hogy minimálisra csökkent egy áprilisi kamatemelés esélye is, de az egész évet vizsgálva is jóval óvatosabb tempó várható. A Fed-elnök beszéde közben az amerikai

részvényindexek és az olaj árfolyama felfelé, az amerikai államkötvények hozama lefelé indult, a dollár pedig erőteljesen gyengülni kezdett. A Fed monetáris döntéshozó testülete, a Nyíltpiaci Bizottság tavaly december 16-án emelte meg a kamatlábat 0,0-0,25 százalékról 0,25-0,50 százalékra. Ez volt az első kamatemelés 2006 óta. A Fed 2008 decembere óta tartotta gazdaság-ösztönző céllal zéróközeli szinten az irányadó kamatot.

RUBIN ESZTER

Isten veled, Erzsébet-utalvány?

Február végén született meg az Európai Bíróság ítélete a magyar cafeteria-rendszerről: az Erzsébet-utalványok és a SZÉP-kártyák szabályozása ellenkezik az uniós joggal. A kormány válasza néhány héttel később érkezett meg: jöhet a nyílt, kettős bérrendszer. De mit is jelent ez konkrétan?

Kezdetnek nem árt pontosítani, hogy mit is értünk a fogalom alatt. Cafeteriának hívják a munkaadó által a munkavállalónak nyújtott béren kívüli plusz juttatást. Béren kívüli, mert jelentős adókedvezmények vonatkoznak rá és járulékot sem kell fizetni utána. A cafeteria azonban nem készpénzben, hanem utalványokban adják ki, amelyet meghatározott célokra lehet csak

felhasználni. Az utóbbi évek állami szabályozása kizárta a külföldi utalvány-kibocsátó cégeket és tulajdonképpen monopolizálta a piacot megalkotva a főleg étkezési célra használható Erzsébet-utalványt és a belföldi turizmus fellendítésére létrehozott Széchenyi Pihenőkártyát.

Az Európai Bíróság szerint ez utóbbi intézkedés több uniós szabadságjogot is sért. A határozat kimondja, hogy a magyar kormány köteles mihamarabb orvosolni a hiányosságokat. Nem is késett sokat a kabinet reakciója: Orbán Viktor a Magyar Kereskedelmi- és Iparkamara március 10-i ülésén beszélt az ítélet következményeiről. Eszerint a kormány az ún. „nyílt, kettős bérrendszer” bevezetésén dolgozik. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a cafeteria-juttatásokat ezen túl készpénzben fogják megkapni a

munkavállalók, viszont továbbra is megmaradnak a rá vonatkozó kedvezményes adóterhek. A miniszterelnök szerint a cafeteria eddig is ugyanígy, csak rejtett módon működött, a készpénzesítéssel pusztán nyílttá teszik a rendszert.

Nagyon nehéz megmondani, hogy pontosan milyen átalakításra számíthatunk, mivel a fenti Orbán-nyilatkozaton kívül semmilyen más tájékoztatást nem adott a kormány. A jelek arra utalnak, hogy ahelyett, hogy kiszélesítenék az utalvány-kibocsátás államosított piacát, a kormány inkább felszámolja a béren kívüli juttatások rendszerét. Kérdéses, hogy a készpénzes cafeteria az adókedvezményen felül járuléktartalékos is vonatkozna-e – ha nem, akkor nagyban csökkenhet a juttatás összege a mostanihoz képest. Az adókedvezmény sem egyértelmű: lehet, hogy ez az egykul-

csos adórendszer burkolt feladását jelenti, arról nem is beszélve, hogy mindezzel csak még bonyolultabb lenne az adózás.

Igen egyszerű belátni, hogy a készpénzes cafeteria – ellentétben az utalványokkal – bármilyen célra fel lehetne használni. Ezzel azonban veszélybe kerül az Erzsébet-program is, hiszen azt többek között az Erzsébet-utalványokból befolyt bevételből finanszírozták. Ráadásul az infrastruktúra szintén folyamatos fejlesztés alatt áll, egyre több területen használhatóak fel az utalványok, idén pedig az Erzsébet Utalvány Plusz-kártyák kibocsátását is megkezdték. Az Európai Bíróság döntése és a kormány tervezett változtatása ezeket is feleslegessé teheti.

Rengeteg tehát a bizonytalanság a cafeteria körül és valószínűleg csak a 2017-es költségvetés tavaszi parlamenti vitája után leszünk okosabbak a kérdést illetően.

OBERFRANK BALÁZS

Mélyponton a kamatok

Drasztikus lépésre szánta el magát az Európai Központi Bank (EKB) márciusban, az elemzők nagy meglepetésére: a kontinens gazdaságának fellendítése céljából nullára csökkent az alapkamat.

A döntést Mario Draghi, az EKB olasz elnöke jelentette be a bank frankfurti főhadiszállásán. Az európai alapkamat 2014 szeptembere óta 0,05 százalék volt, a kormányzótanács ezt csökkentette most – az elemzők várakozásaival ellentétben – öt bázisponttal. A bankelnök elárulta: a kamatok még soká-

ig alacsonyok maradnak majd, de az ülésen nem mérlegették, hogy negatív szintre csökkentsék azt. A betéti kamat mínusz 0,3-ról tíz bázisponttal mínusz 0,4 százalékra való leszállítása viszont nem lepte meg az elemzőket. Az EKB célja a lépésekkel az európai gazdaság fellendítése és az infláció 2 százalék körüli szintre való emelése. A túl alacsony infláció ugyanis lassítja a további gazdasági növekedést, a defláció pedig a munkanélküliségi ráták növekedéséhez vezet. A bankok betéti kamatának további csökkentése arra ösztönzi a pénzügyi szereplőket, hogy kedvezőbb feltételekkel nyújtsanak hitelt, hiszen az EKB-nál elhelyezett pénzért így nekik

kell fizetniük. Az egyéni ügyfelek bankban tartott pénze pedig alig kamatozik a döntés nyomán. Az európai példát a Magyar Nemzeti Bank is követte. A jegybank húsvét előtti ülésén 15 bázispont-

tal eddig soha nem látott mélységbe, 1,2 százalékra csökkentette a magyarországi alapkamatot, újraindítva ezzel a tavaly abbahagyott kamatvágási ciklust.

MÁLITS TAMÁS

EU on Egypt's security services

“If you want a serious interrogation, you send a prisoner to Jordan. If you want them to be tortured, you send them to Syria. If you want someone to disappear - never to see them again - you send them to Egypt.” said former CIA agent Robert Baer. How true is this statement? Let's examine the following.

Giulio Regeni, a 28-year-old Italian PhD student from Cambridge University, arrived in Cairo in December 2015 to conduct research into Egypt's labour unions. This is a sensitive subject in a country where disgruntled workers helped oust President Mubarak in 2011. On 25 January 2016 Regeni disappeared and his body was found 9 days later, ditched by the side of a highway. An autopsy revealed signs of severe torture: broken ribs and legs, extensive bruising, cigarette burns, removed fingernails, and more.

Italian media and local NGOs voiced suspicions that Egypt's security services had kidnapped Regeni and tor-

tured him to death. His body only appeared after his friends started an online campaign in a desperate attempt to find him, and after Italian officials stepped in to pressure Egypt's authorities to reveal the truth about his disappearance. In Egypt, these kinds of arbitrary disappearances and torture are widely agreed to be a signature move of an outrageous inner intelligence apparatus known as the State Security. El Nadeem Center, which counsels victims of torture by the police, reported 464 documented

cases of abductions by security forces in 2015, at least 676 cases of torture and almost 500 deaths of detainees. Now El Nadeem Center is facing closure by authorities for unclear reasons. Amid this horrifying incident, the EU parliament has called for the suspension of exports of military technology and surveillance equipment when there are indications that such equipment would be used for internal repression. Egypt's parliament has criticized the EU resolution, saying it shows a lack of respect

for the country's sovereignty and that it is some kind of exploitation. Egypt's authorities strongly deny any involvement in the death of Regeni. A team of Italian investigators has come to Cairo to unravel the mystery, but they have complained about the lack of transparency and cooperation from the Egyptian side. Recently, Egyptian forces reportedly killed four gang members in a shootout, alleging that this gang had abducted and murdered Regeni. Later, a bag was found, allegedly containing Regeni's personal belongings, in the apartment of one of the gang. Italian investigators observed that kidnappers would be unlikely to hold on to compromising evidence such as a victim's passport after his death. Second, kidnappers would be unlikely to torture a victim over the course of a week - as Regeni was - if their only purpose was to obtain a ransom. Third, it is not credible that an entire gang of alleged kidnappers was killed by police, thereby preventing any possibility of getting confirming statements from any of them. With pressure from Italy, Egypt's authorities have agreed to extend the investigation into the murder of Regeni, which makes us question how truly uninvolved they were in the incident.

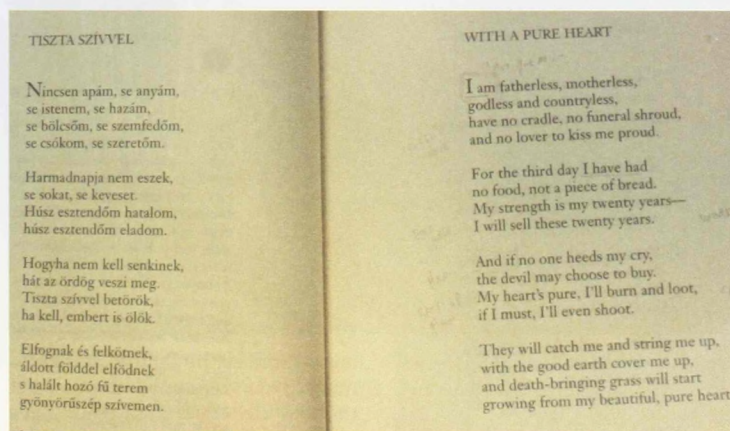
BADIE KAREEM

Day of Hungarian Poetry

Since 1964, 11th April has marked the day of Hungarian poetry and this specific date was chosen on purpose. This day is also the birthday of Attila József, one of the greatest poets of Hungary.

Attila József remains one of the most respected poets in Hungarian culture to this very day. During his active writing period he published seven collections of poems. His life was very sad; he grew up in poverty, wanted to be a teacher, but was expelled from university because of one of his poems (With A Pure Heart). He died at the age of 32, most likely by committing suicide, but historians are still arguing about this.

Many people say poetry is best understood when you read it in its original language. It is especially true for Hungarian poems, though I highly recommend that you read some in English if you have the time - they

still hold a powerful significance. Poetry is very prominent in our educational curriculum, and without some knowledge of it a student wouldn't survive school at all. Students have to learn different poems from different eras by heart and are asked to analyse poems during the closing exam in high school.

But I believe knowing these poems creates a sense of belonging for Hun-

garians making them feel proud of their ancestors and heritage. For the 15th March celebration musicians and rappers gather together to sing some of the classics of the revolutionary era - some with the original text, some with modernized versions, but all carrying the same significance. Contemporary artists are also appreciated. In March, for the celebration of international poetry, there was an

event organized by one of the coffee shops in Budapest. You were able to pay for your coffee with a poem at several locations - with one short quote written by you or a classic one from another poet.

William Sieghart introduced National Poetry Day in 1994 to promote poetry in Britain. It is held on the first or second Thursday of October annually, with different theme each year. Since its launch, millions of people have joined in. In the United States, they have a whole month for poetry, and this special month is April. The Academy of American Poets introduced this in 1996. During this time, editors and poets publish many poems, but teachers and students are also encouraged to read, write and talk about poetry.

In Hungary, reading events and book releases are often held on 11 April, which also happens to be the birthday of Sándor Márai, who wrote a well-known poem about the revolution of 1956 with the title 'Angel from Heaven.' So, please, try to read as many Hungarian poems as you can this month - even in English!

BEÁTA ZITA BUJDOSÓ

Munapest: Live from the Press Room

Model United Nations, or MUN, is for those students pursuing a career in international relations. But it is much more than a simulation of international affairs and a gathering of young diplomats. It's a unique, real-life experience.

The members of the International Diplomatic Student Association, IDSA, recreate a political atmosphere, thriving with treaties, multilateral/bilateral agreements; you name it. It is one thing to study politics within the confines of a classroom, quite another matter to meet these issues head on. There is no question you need a strong knowledge of international affairs to stand your ground in this simulated United Nations setting. The conference lasts for roughly a week, and includes social events in the evenings. Its schedule details work sessions throughout each day for committees such as the Security Council or NATO. But what is it

that connects these institutions of the UN? The most important real-life factor at Munapest is the interconnectivity. The Press Committee provides connections between the committees and with an increasingly complex world. The correspondents of different nations' newspapers have their work cut

out, rushing from one room to another; whether it be a crisis, a new treaty or simply a heated debate, the press has to be on it, as quick as possible. What the delegations of all the countries have to learn is that the press is the wielder of power. If you refuse to give comment to a press member, don't be surprised

if you get bad press. The power of the media in today's world is one of the most important factors in international affairs. Not only is it a major source of information during actual crises, influencing the decisions of UN institutions, the simulated media is also the forum for finding out what the other committees are up to at Munapest. For this very reason, almost every event is commented on by multiple news agencies. Russia Today will have a very different view from the New York Times on the same story. Oppositions and rivalries are what make it interesting. There is nothing like the rush you feel as a press member when you have a lead on a scandalous comment from a delegate who is no friend to your country. It's impossible to describe the hive of activity that is Munapest. It is a whirlwind. There is always an international crisis to be reported. Refugee boats approaching Europe sink. Bombs are dropped in Libya, for which the country responsible refuses to apologize. The thrill of reporting a simulated crisis is an incredible experience. An aspiring press member couldn't find a better place to start their career.

JÚLIA VALENTINYI

Should They Stay or Should They Go?

In a little more than two months, the people of the United Kingdom are going to the polls to vote on the country's EU membership. The campaigns for and against Britain's exit (the Brexit) has already caused great rifts in British politics.

Prime Minister David Cameron recently secured a deal concerning the UK's European Union membership with the leaders of the 27 other member states at the European Commission's February summit in Brussels. They agreed to an "emergency brake" on in-work benefits for EU citizens coming to work in the UK over the next seven years. It contains the indexation of child benefit payments for those residing outside Britain, reducing them to those countries' standards of living, which would apply to new arrivals after legislation, and all workers from 2020. But the Conservative PM considers the Commis-

sion's recognition that "the United Kingdom is not committed to further political integration in the European Union" his biggest success. The day after the summit, he set the date of the referendum for Thursday, 23 June.

The Brexit campaign has caused divisions in Cameron's Cabinet. Four government ministers are campaigning in opposition to their leader, and a fifth, Iain Duncan Smith, former Work and Pensions Secretary, quit his post in March. He resigned because of over benefit cuts

announced in the Budget, but political experts were quick to point out that the EU referendum could have also played a role in his decision – a claim he denies. Former Welsh Secretary Stephen Crabb, who supports Mr Cameron in the EU debate, has replaced him. Another important Conservative politician campaigning for the Brexit is outgoing London Mayor Boris Johnson, who is the favourite for the party's next Prime Ministerial candidate after Cameron leaves Downing Street at the end of this term.

There are multiple aspects dominating the debate at this early point. In the wake of the Brussels terrorist attacks on 22 March, Sir Richard Dearlove, former chief of British secret intelligence service MI6, suggested that leaving the EU would improve the UK's security. This claim was denied by Defence Secretary Michael Fallon and Home Secretary Theresa May, who both say that the EU membership has had a positive impact on the country's security. The other important issue is that of the economy. Most financial analysts argue that Britain's withdrawal from the Union would potentially mean economic insecurity not only in Europe, but throughout the world. However, just before Easter, 250 industry leaders signed a declaration joining the pro-Brexit campaign. The latest opinion polls show a slight lead for the Remain side, but there is still a lot of time until June. One thing is sure: Britain's decision will shape the future of Europe significantly.

TAMÁS MÁLITS

The Donald Trump of Europe?

“Hungary’s prime minister becomes Europe’s Donald Trump” - was the title of a Washington Post article. It was neither the first, nor the only time Viktor Orbán was referred to as the European Donald Trump. Trump is only dreaming of building a wall to keep Mexican migrants out of the US (a country of immigrants), whereas Orbán has already built one.

Regarding more recent political events, Trump declared Europe unsafe after the terror attacks in Brussels, while Viktor Orbán has promised more money and support to fight terror. TEK, the Hungarian anti-terror agency, was alerted the day after the Brussels crisis. Could the Hungarian policy be compared to Trump’s?

Viktor Orbán has stood strongly against letting newcomers into Europe without control from the start of the migrant crisis. He was convinced that we could not integrate them properly into our society. Due to his comments and speeches, he was often referred to as a right-wing populist, especially by the European and international

media. His strong principles seem to have become accepted by now; several countries have closed their borders following the Hungarian example. He still maintains his point and rejects the conditions of the EU, as stated in his speech on 15 March. He expressed concern about the decision makers of the EU and explained the dangers that migrants represent. Orbán said that Hungarian sovereignty will be jeopardised by Brussels if Hungary is forced to accept migrants on a quota basis. He thinks the settlement of migrants in Hungary would threaten the safety and wel-

fare of its citizens, not to mention their jobs.

To represent the will of his people, Viktor Orbán initiated a national referendum on the European quota concerning migrants. This obligatory settlement quota was decided by the Council of Europe and applies to every member state of the EU. It was criticised by Slovakia as strongly as it was by Hungary. The two nations decided to sue the Council, since they are against accepting a predetermined number of migrants in their countries, especially as this number would increase with the influx of

refugees. According to the Council it is necessary to fairly divide the numbers of migrants among European countries, since no particular country or group of countries can be expected to take the burden alone. For example, 117 thousand people crossed the Turkish-Greek border in January and February of this year alone. Greek authorities cannot handle such a mass of people without cooperation from the rest of the EU. Orbán’s referendum is absurd, according to Martin Schulz, the president of the European Parliament. He thinks that European countries have to cope with the migrant crisis together, which would be impossible if people like Orbán keep opposing collaborative efforts.

Donald Trump has called for a complete ban on Muslims entering the United States. This led to a petition in the UK urging its government to ban the billionaire from entering the UK. More than 200,000 people signed the petition. In a sense, Orbán isn’t on the same page as Trump. He is the prime minister of a former transit country for refugees, not a US billionaire running for president. However, only by holding back on radical claims, showing sympathy, and cooperating will he avoid the ire of the public, otherwise he may find himself in a hole similar to the one Trump has dug himself into.

LÁSZLÓ HARSÁNYI

ISIS strikes again

This March has seen yet another set of terror strikes, this time in Brussels, the heart of the European Union. Once again ISIS has claimed responsibility for the horrific events. Suicide bombers wreaked havoc at Zaventem Airport and Maelbeek Metro station in the Belgian capital, leaving more than 30 people dead and nearly 300 injured.

Early in the morning of 22 March explosions shook Brussels’ largest airport. Waiting rooms, check-in desks, elevators were all destroyed; such was the extent of the blasts. Flights had to be redirected to Charleroi Airport, and even

though workers started the restoration as quickly as possible, the airport looks set to be closed for another few months; it will basically have to be rebuilt. The two suicide bombers have been identified as Najim Laachraoui and Brahim el-Bakraoui, while the latter’s brother, Khalid el-Bakraoui, was responsible for the blasts at Maelbeek Metro station. Security was tightened after the Paris attacks last November, but the people of Brussels remain angry because they had expected more competent public security. They blame the authorities for allowing this to happen, and the icing on the cake is that one of those responsible for the Paris attacks was caught on Friday 18 March, only days before the bombings in Brussels. Many speculate that his arrest served only to divert atten-

tion; amidst the celebrations for his apprehension the bombers may have found it easier to enter Brussels unnoticed.

Belgian authorities are trying to find connections between the Paris and Brussels attacks. Some evidence - Najim Laachraoui’s DNA - was found on the suicide vests used in Paris. We can only hope more evidence will be found, so

that authorities can prevent further attacks. But in the meantime, thousands of mourners will gather in Brussels to pay tribute to the killed and injured victims. After such an attack on the capital of the European Union, every nation is on full alert, as the question of every individual’s safety comes into sharp focus.

JÚLIA VALENTINYI

A fordítás a magyar költői hagyomány része

Gerevich András kortárs magyar költő, műfordító, publicista, aki azután is fontosnak tartja a magyar nyelvet, a magyar irodalom külföldi kapcsolatainak építését, hogy több mint tíz évig angol nyelvterületen élt. Saját verseket csak anyanyelvén ír, ám fordítóként Nobel-díjas író műveit ülteti át magyarra kamaszkora óta. A költészet napja alkalmából készített interjúban felelevenítette rövid Corvinuson töltött időszakát is.

Milyen emlékeid vannak a Corvinus egyetemről? Milyen volt idejárni?

Két ponton kapcsolódik az életem a Corvinushoz. Az ELTE bölcsészkarán tanultam, többek között kulturális menedzsmentet is még a kilencvenes évek végén. A képzésen belül voltak órák a Közgázon is a kultúra közgazdaságtanáról. Miután lediplomáztam, szerettem volna továbbmenni a kultúr diplomata útvonalon, amit most is csinálók különböző formákban. Így kezdtem bele a Corvinuson a nemzetközi kapcsolatok képzésbe, amit nem fejeztem be, mert kaptam egy ösztöndíjat, amivel kimentem az Egyesült Államokba tanulni. Az amerikai mesterdiplomám mellett később tanultam még Londonban is, ezért nem éreztem szükségét annak, hogy befejezzem az itthon elkezdett képzést. A kulturális diplomácia mindig is érdekelt, nagyon sokat járok külföldre is.

Kint milyen szerepben szoktál dolgozni?

Korábban formálisan, most informálisan foglalkozom a nemzetközi kultúr diplomáciával. Amíg a József Attila Kör (JAK) elnöke voltam, minden évben az Európai Írók Tanácsán (EWC) a magyar kiküldött voltam. Később a Szépirok Társaságát is én képviseltem az EWC ernyőszervezetben. Mostanában mint szerzőt szoktak hívni, már semmilyen hivatalos funkciót nem töltök be. Konferenciákon, kulturális fesztiválokon, felolvasásokon veszek részt, íróműhelyeknek vagyok meghívott vendége. Ilyenkor próbálok minél több magyar szerzőt is megismertetni a külföldi szerzőkkel és szervezőkkel.

Fotó: Geröcs Péter

Hogy érzed, lehet a művészetet érvényesíteni egy ennyire más fókuszú egyetemen, mint a Corvinus?

Én lélekben mindig bölcsész voltam. A Corvinus egy éve alatt nem igazán kerültem be a közösségbe, a közgazdaságtan sosem érdekelt annyira, a BIGIS-be (az egykori BKE Posztgraduális Nemzetközi és Diplomáciai Tanulmányok Intézete) elsősorban bölcsészek jártak posztgraduális képzésre. A saját művészi ambícióimat kiéltem az egyetemen kívüli irodalmi körökben és költőbarátaimmal. Nem is kerestem sosem a Corvinuson a művészi kibontakozás lehetőségét.

Milyen érzéseid vannak a költészet napjával kapcsolatban, fontos ünnepnek tartod?

Alapjában véve nem vagyok az az ünneptartó típus, de fontosnak látom a társadalmi-kulturális funkcióját. A magyar költészet napján kívül van az UNESCO által meghatározott nemzetközi költészet napja, ami egy jó esemény arra, hogy olyan emberekhez közelebb vigye a témát, akik mondjuk, nem olvasnak minden nap verset. Például Németországban ezen a napon a kancelláriában tartanak nemzetközi költészet napját a politikusoknak és diplomatáknak, amiben egyik évben magam is meghívott vendég voltam, öt másik költővel együtt. Magyarországi viszonylatban a tendencia most már az, hogy inkább egészséges programokat csinálnak, hogy ne egy estén, párhuzamosan fussanak az irodalmi rendezvények.

József Attila mennyire áll közel a szívedhez?

Szerintem az egyik legjobb magyar költő, de ez ma már kicsit közhelynek számít. Ma a fiatalok többsége nagyon kedveli őt, kamasz korban ő volt az egyik nagy költő, akit nagyon szerettem.

Milyen terveid voltak a JAK 2006 és 2009 közötti elnökségi idő alatt?

A fő tervem a JAK nemzetközi kapcsolatainak építése volt, minél több külföldi szervezettel felvenni a kapcsolatot és csereprogramokat szervezni velük. Még elnökségem előtt elindult a híres stuttgarteri Solitude alkotóházzal a csereprogram. A Solitude egy régi kastélyban van, ahol az oda pályázók laknak bizonyos hónapig és pénzösztöndíjjal is járt, ide járnak ki JAK-tagok is. Létrehoztunk egy műfordító workshopot, általában a kelet-európai régióból hívtunk meg szerzőket. Sok külföldi szervezettel és irodalmi folyóirattal szerződést kötöttünk, így különböző fesztiválokra delegáltunk tagokat. Ez nagyon fontos, mert a magyar egy izolált nyelv, kevés jó fordítója van, verseket pedig a legnehezebb fordítani. Az, hogy mi jelen tudjunk lenni más nemzetek irodalmában, sokkal nagyobb kihívás, mint a legtöbb nemzetnek.

Hogyan kerültél bele az írás világába?

Kisgyerek voltam, amikor anyukám kapott egy ösztöndíjat Amerikába, a nyolcvanas évek elején még nem volt e-mail, a telefonhívás

drága volt, így sokat leveleztünk. Az egész anya-gyerek kapcsolat átment az írás szintjére, sőt akkor én még írni sem nagyon tudtam, így sokszor a nagymamának diktáltam, és ő is olvasta fel anyukám leveleit, valamint rajzokban is kommunikáltunk. Majd kilenc és tizenhárom éves korom között Dublinban éltem, sok itthoni rokonnal és barátal szintén leveleztünk. Ez alakult át irodalmi, szépirodalmi ambícióvá. A levélíráshoz vezettem vissza, hogy vallomásosak a verseim.

Most jelent meg az általad is fordított Nobel-díjas író, Seamus Heaney kötete, az Élőlánc. Mi fogott meg az íróban?

Seamus Heaneyt még gimnazista koromban ismertem meg, az ír kultúra a Dublinban töltött éveim miatt mindig nagyon közel állt hozzám. Egy Heaney-vers volt életem első publikációja tizenhat évesen. 1995-ben a Nobel-díj elnyerése után fontos lett itthon is Heaneyt fordítani. Tandori Dezsővel nekiálltunk a munkának, majd kiderült, hogy két másik párhuzamosan folyó fordítás is elindult az író verseiből. Hirtelen azt tapasztaltuk, hogy a Nobel-díj hatására három párhuzamos csoport fordította, inkább összefogtunk, és együtt kezdtünk el dolgozni, aminek gyümölcseként 1997-ben jelent meg a verseskötet. Azóta két további Heaney-kötetet fordítottunk le, az egyik 2010-ben jelent meg, a másik könyvbemutatója most márciusban volt.

A fordítással hogyan kezdted el foglalkozni? Írsz esetleg te is angolul?

Tizenhét éves korom körül már publikáltam, és bennem élt az a tudat, hogy az összes magyar költő fordított is, ez a magyar költői hagyomány része, így elkezdett engem is érdekelni. Összesen körülbelül tíz évet éltem angol nyelvterületen, de verset soha nem írnék angolul. Cikket és prózát viszont szoktam. Az angolul megjelent verseimet pedig mások, például a brit George Szirtes fordította.

Mi volt az utolsó könyv, amit olvastál?

A Behódolást, Michel Houellebecq-től. Úgy éreztem, hogy gondolatébresztő könyv, de a nagy médiapublicitás miatt magasak voltak az elvárásaim, és ezért kicsit csalódtam benne.

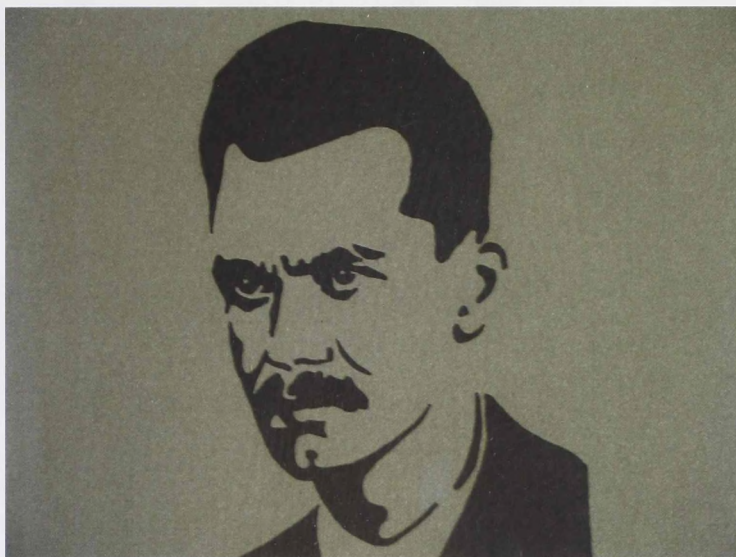
TAMÁS DOROTTYA

Eltanácsolt az egyetem fura ura

A magyar költészet napját 1964 óta József Attila születésnapján, április 11-én ünnepeljük. Hazánk egyik legnagyobb, fiatalon elhunyt költőjének sorsa egész életében igen hányatott volt, nem volt ez másképp egyetemi éve alatt sem.

Szeged, Bécs, Párizs, Budapest – e helyeken járt József Attila egyetemre, ám végül sehol sem szerzett diplomát. Bár tizenöt éves korától folyamatosan írt verseket, az egyetemi évek alatt írt költemények még a költői útkeresést tükrözik. 1924-ben iratkozott be az akkori Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetemre, ahol magyar-francia-filozófia szakra járt. Tanárnak készült, ám egyik professzora eltanácsolta Tiszta szívvel c. versének tartalma miatt. A Szegeden töltött évek alatt jelent meg második, Nem én kiáltok c. kötete, mely a címadó versen kívül olyan műveket tartalmaz, mint a Megfáradt ember vagy a Szegényember balladája. Szegedről távozva Bécsbe ment, az itt töltött idő alatt megismerkedett az emigrációban élő Kassák Lajos-

sal. A Kassák által is kedvelt stílus, az avantgárd hatással volt József Attilára is. Itt ismerkedett meg mélyebben a marxizmus eszméivel.

1926 novemberében iratkozott be a Sorbonne-ra. Ismét a marxizmus felé fordult, de tanulmányozta Hegel tanait is. Szorgalmasan tanulta a francia nyelvet, néhány művét francia lapok is megjelentették. 1927 nyarát a francia rivierán töltötte, majd szeptembertől bölcsészettu-

dományt hallgatott Budapesten, két szemesztert végzett el.

Egyetemi éve végére a kezdeti útkeresés már nem jellemzi a költőt, stílusa kialakult. Első, 1922-ben megjelent Szépség koldusa c. kötetén erősen érződik a nagy példaképek, elődök hatása: Ady szimbolizmusa, a Kassák-féle avantgárd, Juhász Gyula szonettjei, Kosztolányi impresszionizmusa, Babits Mihály klasszikus stílusa. Ez a kötet még az egyetemi

évek előtt jelent meg, mire Szegedre került, költészete már semmiképp sem nevezhető kísérleti stádiumban lévőnek: ha a Nem én kiáltok c. kötet még nem is nevezhető a kiforrott költő művének, az 1929-ben megjelent Nincsen apám, se anyám c. már egészen biztosan. Ebben a kötetben szerepelnek a Tiszta szívvel, a Klárisok, a Tedd a kezed... és egyéb jól ismert versek József Attila tollából. A költőkről, írókról vagy általában a művészekről sokaknak olyan kép él a fejében, hogy léha, ugyanakkor a pályájuk szempontjából hasznos életet élnek. Nos, nem cáfol erre rá József Attila sem. Arthur Koestler újságírónak a költőről írt nekrológijában a következőket olvashatjuk: „(...) József Attilát már tizenhét éves korában nagy költőként tartották számon, és mi mind tudtuk, hogy zseni, mégis engedték szemünk láttára szép lassan tönkremenni. Mielőtt ugyanis szentté avatták volna, azaz amíg élt, veszekedős, önfejű és nehezen elviselhető volt. Persze mindnyájan tudtuk az irodalom történetéből, hogy a legtöbb zseni veszekedős, önfejű és nehezen elviselhető. (...) Én magam, bár tudtam, hogy József Attila istenáldott zseni, megszakítottam vele az érintkezést, amikor több évi távollét után a szülővárosában meglátogattam, de ő nem volt hajlandó a kedvemért fölállni a kártyaasztaltól.”

KELEMEN FANNI

Csongor és Tünde a Nemzetiben

Március 11-én mutatták be a Nemzeti Színház 2015/16-os évadának egyik legnagyobb dobását, a Csongor és Tündét. Vörösmarty klasszikusát ezúttal Vidnyánszky Attila igazgató vitte színre, és bátran állítható, a végeredmény nem csak az elvont művészetkedvelők számára lett tetszetős.

Soha nem látott marketingkampány vezette fel a darab márciusi premierjét. Már karácsony előtt össze lehetett futni a városban a főszereplők #Csongor és #Tünde feliratú arcképeivel, amelyek az early bird jegyvásárlásra biztattak minket – mind olyan kifejezések, amik finoman szólva is idegenek a hagyományos színháztól. A fiatalos marketing mellé fiatalos szereposz-

tás is társult: a főbb szerepekben huszoneves színészek láthatóak, a társulat húzónevei viszont vagy egyáltalán nem, vagy csak mellékszerepben vesznek részt a produkcióban.

Maga a mű a magyar drámairodalom nagy klasszikusa, mesés elemekkel tarkított szerelmi történet: a nyughatatlan Csongor beleszeret egy szépséges tündérbe, ám szerelmüket a vén Mirigy akadályozza. A legtöbb ember valószínűleg középiskolai kötelező olvasmányként találkozott a művel, és saját tapasztalatból mondhatom, a gyerekesnek tűnő történet, valamint a cikornyás nyelvezet nehezen tudja megérinteni a tinédzser olvasót.

Nem úgy az előadás! Már pusztán a színpadi interpretáció is átélhetővé teszi a történetet és a szereplők motivációit. Természetesen ezen az is segített, hogy az alkotók, ahol csak tudtak, rövidítettek a szöve-

gen, hogy ezáltal befogadhatóbbá váljanak a dialógusok. De a mostani Csongor és Tündének nem ebben rejlik az újszerűsége, hanem abban, hogy mer szórakoztató lenni. Tele van a dráma (nem is annyira rejtett) komikummal, elég csak Balga és Ilma szerelmi kettősére vagy az ördögfiak civakodására gondolni. Az előadás jóval nagyobb hangsúlyt fektet ezekre a jelenetekre, ugyanakkor nem marad el a mélyebb értelmezés lehetősége sem. A mese mellett ugyanis filozofikus drámaként is felfogható a történet, ahol az egyes szereplők valójában a férfi és női lélek különböző alap-típusai.

Ezeket az üzeneteket nem lehetne átadni szimbólumok nélkül. A rendezés a jelképrendszerben is újított: a szokásos népi motívumok – úgymint az életfa vagy a népzene – mellett több popkulturális utalást is felfedezhetünk mind a kellékek,

mind a színészi alakítás terén. Ez utóbbi külön bravúr a kötött szövegkönyv miatt, és egyébként is meglepően bátor lépés a Nemzeti Színháztól az eddig megszokottakhoz képest.

Hogy milyen volt a fiatalos szereplőgárda? Szerintem meggyőző. Fehér Tibor a macsós jelleg megtartása mellett többdimenzióssá formálta Csongor karakterét. A Tündét alakító Acs Eszter megjelenése varázslatos, bevonja a nézőt, ám a hangja néhol bántóan hideg volt. Nagy Mari alakítása ijesztően hatásos volt Mirigyként, Szarvas József Balgája pedig még most is meg tudna nevetetni.

Az előadást bátran ajánlom mindenkinek, fiatal felnőtteknek és kamaszoknak is megtalálhatjuk benne a hozzánk passzoló értelmezést. A koncentráció azonban kihívást jelent: a két és fél óra alatt bizony el-lankadhat az ember figyelme. De ez már csak így megy: Csongor is elaludt Tündére várva a fa tővében...

OBERFRANK BALÁZS

Képzelt riport akkor és most

Szüleink generációjának kedvelt musicalje a Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról. A darab már az 1973-as premier után osztatlan sikert aratott, és azóta szinte nem múlt el év újabb színrevitel nélkül. De mi lehet az oka az ekkora népszerűségnek? Hogyan lehet egy negyvenéves darab a XXI. században is aktuális?

A musical Déry Tibor azonos című kisregényén alapul. Maga a történet egy '70-es évekbeli kanadai fesztiválon játszódik, és egy szétszakadt magyar emigráns házaspár sorsát követi nyomon, akik kábítószertől bódult hippik tömegein keresztül igyekeznek rátalálni egymásra. A mű különlegességét az adja meg, hogy a zenei betétek felvételén az LGT zenekar működött közre: Presser Gábor (képünkön) szerezte a zenét, Adamis Anna írta a dalszöveget, a legelső előadásokon pedig az együttes élőben adta elő a dalokat a Vígyszínházban. A musical csakhamar hatalmas sikerre tett szert a fiatal közönség körében, hiszen a kevéssé ismert nyugati életérzést közvetítette a hallgatóság felé. Sőt, az előadás híre még ennél is tovább

jutott: a vidéki társulatokon kívül számos európai színház műsorába is bekerült. A dalok önmagukban is kedveltek lettek, a magyar popkultúra részévé váltak, hasonlóan az István, a király rockoperához.

Bár a fogadtatásával sosem voltak problémák, az előadás több kritikát is kapott szakmai oldalról. A legszembetűnőbb az, hogy a mű rendkívül ellentmondásosan viszonyul a témájához: az amerikai életmódot

mutatja be, a nyugati könnyűzene motívumait használja a kísérezésében, miközben mélységesen elítéli ezt a kultúrát, a rock and roll műfaj kedvelőit pedig drogfüggő hulgánokkal azonosítja. Ez a hozzáállás persze érthető volt a Kádár-korszakban, amikor már az is csodának számított, hogy a témához egyáltalán hozzányúlhattak az alkotók – mégsem lehet a létező szocializmus országában az ameri-

kai kapitalizmus kultúráját dicsőíteni. Az akkori közönség még talán tisztában lehetett ezzel a rejtett szándékkal, ám az 1989 utáni generációk már egy másik rendszerbe születtek bele. Így azonban nagyon káros hatással lehet egy ilyen darab a fiatalokra, ha nem körültekintő a rendezés.

A Képzelt riport ma is népszerű, még ha nincs is élő ember, aki még használná a „popfesztivál” szót. A darabot az utóbbi három évben a Vígyszínház, a Pannon Várszínház mellett több amatőr társulat is bemutatta, úgyhogy kell lennie valaminek a fentiekén kívül, ami megfogja a nézőket. Ez pedig nem más, mint az általános emberi dimenzió. A musical érzékenyen foglalkozik a fiatalok útkeresésével, tanácstalanságával. Bárkiben megfordulhat a társadalomból való kivonulás gondolata, valaki ezt egy zenei fesztiválon, valaki más tevékenységben éli meg. A Képzelt riport sosem a popfesztiválról szól: embereket látunk, akik nem találják a helyüket – legyenek azok hippik, emigránsok vagy melegek.

Tulajdonképpen az LGT-nóták is ezekről szólnak, érzésekről és nem konkrét eseményekről. Ez az, ami megragadja a hallgatóságot és nem ereszti egy ideig; és ez az, ami miatt a Képzelt riport, bár Amerikában játszódik, sokkal inkább szól a magyar társadalom gyöttrődéséről.

OBERFRANK BALÁZS

Bárki lehet főszereplő

Nemes Jeles Lászlót (képünkön) senkinek nem kell bemutatni. Oscar-díjas alkotása, a Saul fia világszerte ismertté tette a nevét. A rendező azóta sem hagyta abba a munkát, máris új filmjén dolgozik. Elkezdődött a szereplőválogatás is, amin bárki részt vehet.

A Sunset címet viselő történet az első világháború előestéjén játszódik majd. Műfaját tekintve thriller, központjában egy fiatal nő áll, az ő felnőtte válását meséli el a film. Első sikeréhez hasonlóan a rendező most sem a színészi előképzettséget tartja az elsődleges szempontnak a szereplők kiválasztásakor, sokkal inkább azokat az arcokat keresi, amelyek el tudják mondani a törté-

netet. Ezzel a lelkes amatőrök számára is megnyílt a lehetőség, hogy a mozivásznon bizonyítsanak.

Tavaly októbertől kezdődően országwide több helyen tartottak már castingot, de e-mailben is fogadnak jelentkezéseket. A szereplőválogatás teljesen nyílt, semmilyen külső megkötésnek nem kell megfelelni. Eleinte férfiakat is kerestek, a mostani felhívások azonban már csak 17 és 40 év közötti nőkre vonatkoznak, akik mind mellék-, mind főszerepre esélyesek lehetnek. A castingon felveszik a jelentkezők adatait, majd készítenek róluk pár fényképet. A kiválasztottak napokon belül értesítést kapnak, ezután bemutatkozó videóit és egy monológot kérnek tőlük. Aki ezen a fordulón is továbbjut, azt behívják próbafelvételre.

Miután a legtöbb jelentős budapes-

ti egyetemen rendeztek castingot, joggal merül fel a kérdés, hogy a Corvinuson miért nem találkoztunk még egy filmes csapattal sem. Zabezsinszkij Éva casting director elmondása szerint Egyetemünkön egy olyan speciális helyzet alakult ki, amivel a szervezők sehol más-

hol, még külföldön sem találkoztak. A Corvinus helyiséggazdálkodási koordinátora kizárólag anyagi ellenszolgáltatás fejében engedte volna meg a szereplőválogatás lebonyolítását. Tiringner Ákos, a Közgáz Campus igazgatója arról tájékoztatta, hogy a teremgazdálkodást és bérbeadást külön kancellári utasítás szabályozza, ami szerint a külső szervezet általi használatot a piaci hasznosítás szempontjai szerint kell kezelni, és a helyiséghasználati díjak szintén a piaci árképzésen alapulnak. Köztes megoldásként ajánlotta az úgynevezett kitelepülést valamelyik zsbongóban, de ez ugyan csak jár valamennyi költséggel.

Aki tehát corvinusosként szeretné kipróbálni magát egy nagyjátékfilmben, amit máris óriási érdeklődés övez, az ne várakozzon, míg házhoz jön a lehetőség, hanem látogasson el egy másik castinghelyszínre, vagy jelentkezzen e-mailben!

CSONTOS KATA

A CSOK bővületében

Nagy változásokon van túl a magyarországi lakáspiac, és még nagyobbak elé nézhet a következő években. A meglévő folyamatok és a kormányzati intézkedések együttes hatására régen látott szintre emelkedhet a forgalom, nem beszélve az árakról. De mire érdemes figyelni a mostani CSOK-örületben?

Az ingatlanokon belül hagyományosan a használt lakások piaca van leginkább az érdeklődés középpontjában. Ezen a területen a 2008-as válság után az egységnyi négyzetméterárak drasztikusan zuhanni kezdtek, de már az utóbi két-három évben megkezdődött az újbóli áremelkedés – ez annak volt köszönhető, hogy egyre több ember mert belevágni használtla-

kás-vásárlásba. Tavaly decemberben jelentette be a kormány a CSOK kibővítését – a támogatási összegek növelését ezt a vásárlási kedvet hivatott emelni. Mindemellett a befektetési céllal vásárlók száma is emelkedik: az elmúlt év brókerbotrányai ugyanis eltántorították a befektetőket a kockázatos értékpapíroktól és biztosabb helyet keresnek pénzüknék, például használt ingatlanokat. Ez az összesített keresletnövekedés tovább fogja emelni a lakásárakat.

Még ennél is nagyobb mértékben érinti a CSOK az újonnan épített lakások piacát. Megfigyelhető az előbbi keresletösztönzés: a híres 10+10 milliós támogatás azoknak a háromgyerekes családoknak jár, akik új ingatlan építésébe fognak. Mindemellett a kínálatot is igyekeznek növelni az állam: a következő években a lakásépítésre vonatkozó ÁFA 27-ről 5%-ra csökken, ami je-

lentősen lefaraghatja az építetők költségeit. Lesz tehát, aki építsen lakásokat és lesz, aki ezeket meg is vegye. Persze mindez csak elmélet, míg a gyakorlatban rengeteg a kérdőjel: lassan indul be a folyamat, hiszen az igénylés menete és az építkezés megkezdése is hosszadalmas, ráadásul az építőipar évek óta szakemberhiánnyal küzd. A fellendülés ténye így is borítékolható, a mértéke már annál bizonytalanabb.

Az albérletek piacán az árrobbanás még hatványozottabban jelent meg: a főváros belső részein egy bérlakásért akár 30-40%-kal többet is elkérnek, mint egy évvel ezelőtt. Ennek több oka is van. Egyrészt a bérelti díjak követik a lakásárak növekedését: ha valaki drágábban jut hozzá egy ingatlanhoz, akkor több pénznek kell befolynia a lakáskiadásból, hogy megérje neki az üzlet. Sokkal jelentősebb azonban az Airbnb robbanásszerű térnyerése

Budapesten. Rengeteg főbérelőnek ugyanis nyereségesebb néhány éjszakára kiadni a lakást külföldi turistáknak Airbnb-n keresztül – az adófizetés elkerülésével –, mint állandó albérletet keresnie. Ez csökkenti a kínált albérletek számát, miközben a kereslet változatlan. A gond csak az, hogy bár a bérelti díjak közelítik a nyugat-európai árszintet, a jövedelmek még jóval elmaradnak a kontinens szerencsésebbik felétől – további feszültségekre lehet tehát számítani az albérlok részéről. Összefoglalva elmondható, hogy az ingatlanpiac nem fog visszazuhanni a válság utáni téli álmába, sőt, tovább fog pörögni, miközben mindegyik szegmensben az árak növekedésével kell számolni. Azt azonban, hogy a következő években az építőipar válik-e a gazdaság húzóágazatává, csak a jövő fogja eldönteni.

OBERFRANK BALÁZS

Csak egy CSOK volt, boldog pillanat

Fogy a magyar. Ez a tény hatalmas teherként nehezedik a nemzet lelkére. Az istenadta nép harmincöt éve ugyanazon az önpusztító fogyókúrán haladoklik. Hatalmas problémát jelent ez nem csupán a társadalom pszichéjének, hanem az ország gazdaságának is. A népességfogyás nem kizárólag a szociális ellátási rendszert veszélyezteti, hiszen nem csak az a kérdés, hogy öregkorunkra kapunk-e nyugdíjat. Az is elképzelhető, hogy előbb-utóbb az életszínvonal is csökkenni fog. Ráadásul a gyermekvállalási kedv hiánya mellett folyamatos gondot jelent a visszafordíthatatlannak látszó kivándorlás is. Mindez szükségessé tesz valamifajta cselekvést.

A jelenlegi kormány szeret hangzatos dolgokat minél látványosabban csinálni – és azzal végigtornézni a hozzá közel álló sajtót. A baráti média persze dicshimnuszokat zeng a zseniális megoldásokról. Szerintük azok nem csupán az egész magyar társadalomnak hasznosak, hanem a világnak is irányt mutatnak a jó kormányzásról. Az elvakult Fidesz-rajongók felzabálják ezt a narratívát – mint Gombóc Artúr a csokoládét. Száz százalékos biztonsággal állítják, akár az életüket is rátennék, hogy a CSOK a lehető legjobb megoldás. Őket tehát nem is kell meggyőz-

ni, így is eléggé meggyőződésesek. Szavaimat ezért inkább a kormány-szkeptikusokhoz intézném, és azokhoz a magukat rezsimellenesnek aposztrofálókhoz, akik még a ká-kán is csomót keresnének. Bizonyára elgondolkodtak ők az intézkedés előnyeinek és hátrányain. Nem kizárt, hogy egyes részek kétséget keltenek bennük, hogy valóban ez vezet-e Magyarországot prosperitásához. Az lenne a kérdés: mit vártok? A lehető legkompetensebb kabinet sem tudná egyetlen intézkedéssel rábírní az embereket, hogy szaporodjanak és sokasodjanak. Lehet azzal érvelni, hogy egy kiszámítható, átgondolt kormányzás jót tenne. Lehet azt mondani, hogy az a miniszterelnök, aki nem talál minden bokrban, minden nemzetközi szervezetben és minden világjelen-ségben ellenséget, az nem szítaná a békétlenséget. Lehet fejtegetni, hogy ez nyugodtsághoz és fejlődéshez vezetne, amely talán pozitív hatással lenne mind a várható élettartamra, mind a gazdaságra, mind a szaporulatra. Ugyanakkor felesleges eltöprengeni ilyen hipotetikus szituációkon.

A jelenlegi kormány részéről a CSOK a legjobb, ami tőle elvárható. Nyilvánvalóan nem tökéletes, ugyanakkor értékelendő, hogy végre nem drága látványberuházásokra vagy megkérdőjelezhető tisztességtű ügyletekre megy a pénz, hanem családok lakásépítésére. Lehetőség, hogy a 10+10 milliót csak az eleve privilegizált, gazdagabb társadalmi csoportok vehetik igénybe. Az is valószínűsíthető, hogy ez gerjeszti az ingatlanárakat, és így a szegényebb rétegeknek nehezíti az életét. Mindenesetre a „Családi Otthontermelési Kedvezmény” elképzelés-

vel nincs baj – sőt, örömteli, hogy ez bekerült, és talán mélyen be is ivódik a köztudatba. Hiszen ez nem a rezsicsökkentésként belénk sulykolt pénzosztó parasztvakítás, hanem végre egy valódi probléma megoldására szóló törekvés. Így talán bizakodhatunk abban, hogy a két év múlva esedékes választások előtt érdemi vita folyhat a népességgpolitikáról. Az intézkedés hatására arra is esély adódik, hogy minden párt programjában szerepeljen, miként teljesíthetik ki a CSOK által kijelölt irányvonalat.

Természetesen tudom, hogy a családok támogatása nem egy forradalmi gondolat, még az sem, hogy az otthonteremtésben segítsen nekik

az állam. A jelenlegi kormány viszont dicséretet érdemel, ha végre egy tényleges problémára igyekszik valami félmegoldást találni, nem pedig Don Quijote-ként védi meg az országot a brüsszeli szélmalom fenyegetésétől. És azért is kijár egy vállveregetés, hogy a gonddal egy támogató program formájában foglalkozik. Lehetett volna rosszabb: a szingliadó, az abortusz betiltása, büntető ÁFA az óvszerekre, örökbe-fogadás, a sorkatonaság visszaállítása és tenyészteti szolgálattá alakítása. Szóval Szécsi Pálra gondolva örülünk, hogy csak egy CSOK volt.

SÜLE ANDRÁS
(KÖZGAZDÁSZ-ALUMNI)

A szocpoltól a CSOK-ig – lakástámogatások

A lakásépítés támogatása nem újkeletű dolog, s bár a sajtó hónapok óta a CSOK előnyeitől és hátrányaitól hangos, nem ez az első állami intézkedés a rendszerváltás és a lakásprivatizáció óta, ami a fiatalokat lakásépítésre vagy lakásvásárlásra próbálja ösztönözni.

A szocializmus alatt felépített vagy megszerzett bérlakások értékesítése már a nyolcvanas években megindult, de igazán nagy mértékű csak a kilencvenes években oltott, amikor teljesen leállt az állam lakásépítő tevékenysége és a tulajdonában lévő lakások előbb az önkormányzatokhoz kerültek, akikről pedig az addigi bérlők vásárolták fel a tulajdonjogot, ezzel lakástulajdonossá válva. Kezdetben ez a lakáspiac hanyatlását és a vásárlások

csökkenését hozta ugyan magával, az évtized második fele azonban újra egy kisebb fellendülést hozott. Ez nagy részben annak volt köszönhető, hogy a Horn-kormány 1994-ben jelentősen megemelte a lakásépítési támogatás – közismertebb nevén a szocpol – összegét. A támogatás növelését ugyanakkor a legtöbben nem többletpénzként könyvelték el, hiszen az intézkedést a kormány úgy fedezte, hogy eltörölte a lakásépítésre vonatkozó

áfa-kedvezményt. A szocpol nemcsak a lakásépítést támogatta azonban, hanem ösztönző erőként kívánt hatni a gyermekvállalásra is, a második és harmadik gyermek megszületését plusz egy-egy millió forinttal „jutalmazta”. Az intézkedés nyomán fellépő kis fellendülés ellenére az évtized további részére a lakáspiac válsága volt inkább a jellemző, köszönhetően a nem megfelelő intézményrendszernek, a fizetőképes kereslet hiányának,

A rovatban szereplő írások nem az egyetem hivatalos

Ingoványos talajra vezet a CSOK

Élénkülni látszik a lakossági hitelek piaca, miközben még a gazdasági válságot megelőző időszakból visszamaradt adósságok rendezése sem zárult le. Az Magyar Nemzeti Bank (MNB) adatai szerint az év elején a magyar háztartások folyószámlahitelek nélkül 47,3 milliárd forint kölcsönt vettek fel, ami majdnem húsz százalékkal több az egy évvel korábbinál. Ezzel párhuzamosan pedig még mindig összesen 386 milliárd forinttal tartoz-

nak az egykori devizahitelek a Nemzeti Eszközkezelő Zrt.-nek.

Noha más hiteltípusoknál is növekedést jegyzett fel az MNB – a szabad felhasználású jelzáloghitelnél 11, míg a járműhitelekénél 22 százalékosat –, továbbra is a lakáshitelek húzzák előre a piacot: ezekből 32 milliárd forintnyit vettek fel az ügyfelek, ami 14,7 százalékkal több a tavalyi év eleji adatoknál. A 2015-ös évben másfélszeresére nőtt a lakáshitelpiac, idén pedig az előrejelzések szerint tovább folytatódhat ez a tendencia. A lakáshitel-igénylések első számú ösztönzője várha-

tóan a Családok Otthonteremtési Kedvezménye (CSOK) lesz, amelyet eddig kevesen igényeltek ugyan – a hitelintézetek adatai alapján mindössze 1100-an –, ám a bankok arra számítanak, hogy „az új szocpol” az év második felében, az új lakások építésének felfutása után érezte majd a hatását a pénzpiacon.

Némileg árnyalja azonban az összképet az otthonteremtési programot körülvevő bizonytalanság. A kedvezmények iránt érdeklődők nagy része több okból is inkább kivár a tényleges igénylés előtt. Az óvatosságot főként a gyermekek előreválalásának kockázata és az új építésű ingatlanok magas ára magyarázza. Ezenkívül az sem növeli a CSOK iránti bizalmat, hogy a program feltételrendszere létrejötte óta folyamatosan változik, és valószínűsíthető, hogy még mindig nem nyerte el végleges formáját. Bár a támogatás hitelpiaci húzóerejét alapvetően csökkentette volna, hogy 30 millió forintnál drágább lakások esetében nem vehető igénybe, ma már nem érvényes ez a kikötés. A feltételek lazulása tehát jó eséllyel vonzóbbá teszi majd az ügyfelek számára a programot, amely így még azzal együtt is tovább növelheti a lakáshitelpiacot, hogy már nem csak új lakások esetében lehet felhasználni.

A kérdés azonban az, hogy ebben a formájában a CSOK nem tekinthető-e sokkal inkább a hitelintézetek felé irányuló kompenzációnak, a hitelügyekben szegény közelmúlt miatt, mint a demográfiai válság tényleges kezelésének. A kereskedelmi bankoknak és más lakossági hitelfolyósítással foglalkozó intézeteknek ugyanis még mindig komoly fejfájást okoz a devizahiteles idő-

szakból hátramaradt jelentős méretű nem teljesítő hitelállomány. Az MNB-nek jelenleg mintegy 144 ezer bedőlt jelzáloghitelről vannak adatai, a Nemzeti Eszközkezelő Zrt.-nek (NET) azonban összesen 35 ezer ingatlan megvásárlására van csak mandátuma, amelyből 32 ezer már be is telt. A másik, fizetésképtelenség esetén lehetséges eljárást, a magáncsődot mindössze néhány száz bajba jutott választotta. A helyzet adekvát megoldása már csak azért is sürgőssé vált, mert március 1-jével véget ért a bedőlt jelzáloghitelesekre vonatkozó kilakoltatási moratórium. A Magyar Birósági Végrehajtói Kar adatai szerint így országosan mintegy tizenötezer ingatlanra várhat kényszerértékesítés.

A problémát orvosolandó a jegybank jobb híján ajánlás formájában próbálja arra ösztönözni kereskedelmi bankokat, hogy tisztítsák meg lakossági hitelportfóliójukat. Ebben megfogalmazza a „pénzügyi intézményektől minimálisan elvárt teendőket a felek kapcsolatfelvétele, a pénzügyi intézmény információgyűjtése, helyzetértékelése, illetve megoldási javaslatlételének során”, valamint arra is felhívja a figyelmet, hogy „hogy a sikeres megoldáskereséshez az adósok felelős együttműködésére is szükség van”. Ezek alapján könnyen lehet, hogy a bankok előbb fognak pénzt látni a CSOK által gerjesztett hitelhullámból, mint az MNB mediációs kísérletéből. Közös érdeke viszont a pénzintézeteknek, az ügyfeleknek és az államnak is elébe menni a feltételek és a kockázatok tisztázásával annak, hogy az otthonteremtési kedvezmény ne váljon a későbbiekben az „új devizahitellé”.

BOGATIN BENCE

sa rendszerváltás óta

valamint a magas kamatoknak. A 2000-es évek elejét az Orbán-kormány Széchenyi Tervének Lakásprogramja határozta meg, melynek célja egy differenciált támogatási rendszer kidolgozása és megvalósítása volt. Az új évezred elején megfigyelhető volt a magánszemélyek növekvő hitelfelvételi kedve, egyre többen vettek fel jelzáloghitelt is, s ezek a lakásépítés és -vásárlás fellendítésének alapvető feltételei voltak. Az új program mellett bevezet-

te a lakáshitelek állami kamattámogatási rendszerét, illetve személyi jövedelemadó kedvezményt is garantált előbb csak az új, majd a használt lakások hiteleire is. A kormány visszaállította a Horn-kormány által korábban eltörölt 400 ezer forintos áfavisszaigénylés lehetőségét is, valamint bérlakás-építő és panelfelújító programot is indított. Az intézkedéseknek köszönhetően 2001 és 2005 között mintegy 140 ezerrel nőtt a háztartások száma.

A kormányváltást követően a legjelentősebb intézkedésnek a szocpol háromszori megemlése mellett a Fészekrakó-programot tartják, melyet a kormány 2004 őszén hirdetett meg, s olyan lépések szerepeltek benne, mint egy szűk kör esetében állami kezességvállalás a lakáskölcsönhöz, a félzocpol kiterjesztése, a lakbér-támogatási program, valamint az állami garanciavállalás kiterjesztése is. Szintén az MSZP-kormányhoz kötődik a jogosultsági életkor megemlése, a fiatalokat célzó támogatások addig 35 éves korig jártak, ezt 40 évre módosították.

Az újra hatalomra kerülő Orbán-kormány már a 2012-es költségvetésébe is betervezte az új lakástámogatási rendszert, melyet meg Orbán Viktor és Matolcsy György jelentett be. A 2015-ben bevezetett Családok Otthonteremtési Kedvezménye, vagyis a CSOK viszont csak nemrég került újra a köztudatba, hiszen 2016-ban a háromgyerekes családoknak akár 10 millió forintos támogatást és hozzá kapcsolódóan 10 milliós kedvezményes hitelt is ígért az új program.

HEGYI FANNI

ogpontját, hanem csupán a szerzők véleményét tükrözik.

„A bérleti piaci árak jelentős csökkenését nem tartom valószínűnek”

A magyarországi lakáspolitikai aktuális helyzetéről, valamint a lakáspiac lényeges kérdéseiről és várható kilátásairól egy szakértővel, Csoma Andrással beszélgettünk, aki jelenleg az RICS Magyarország elnökségi tagja, illetve vendégoktató egyetemünkön. A Corvinus jogelődjének számító Budapest Közgazdaságtudományi Egyetemen szerzett diplomát.

A rendszerváltást követően megszűnt az állam lakásépítő tevékenysége. Ön szerint szükség lenne-e napjainkban állami bérlakásépítő programra?

A klasszikus, nagy volumenű bérlakáspiac hiánya Magyarországon jelentős gátja a társadalmi mobilitásnak. Nemzetközi összehasonlításban is kiemelkedő hazánkban a saját tulajdonú lakóingatlanok aránya. Miközben ezen ingatlanok megszerzése a tulajdonosok számára egyre nagyobb anyagi terhet jelent, a saját tulajdon az aktív népesség országban belüli mobilitását korlátozza, fékezi. Ez nemzetgazdasági szinten komoly versenyképességi hátrányokat okoz, ezért távlatilag fontos lenne a bérlakások arányát növelni. Ugyanakkor azt is el kell ismerni, hogy a tulajdonhoz való ragaszkodás nagymértékben a tradíciókon, kultúrán alapul, így annak megváltoztatása is várhatóan hosszú, több cikluson átívelő folyamat.

Mivel általában az állam nem feltétlenül a legjobb tulajdonos, nem gondolom, hogy a tömeges bérlakásépítés feladatát az államnak kellene magára vállalnia – ugyanakkor az ökoszisztéma megteremtésében az állam nagy segítséget tudna nyújtani a piacnak és viszonylag alacsony költséggel fontos pozitív nemzetgazdasági, versenyképeség javító hatásokat is elérhetne.

Ön melyiket látja kedvezőbb intézkedésnek, a szocpolt vagy a CSOK-ot?

Tekintettel arra, hogy mindkét intézkedés csomag a saját tulajdonú ingatlanteremtést ösztönzi, szigorúan a társadalmi mobilitás növelésének célját vizsgálva egyik rendszer sem optimális – amennyiben

elfogadjuk, hogy a mai Magyarország egyik legnagyobb problémája, hogy a képzett munkaerő nem ott és olyan összetételben áll rendelkezésre, ahol szükség van rá. Ugyanakkor vitán felül áll, hogy a CSOK abszolút összegben lényegesen nagyobb segítséget jelent egy család számára a lakáshoz jutás során, mint az aktuális lakóingatlan árak mellett már összegében inkább csak jelzésértékű szocpol.

Indokoltnak, illetve előnyösnek tartja-e a CSOK bevezetését?

Kifejezetten üdvözlendőnek tartom, hogy a CSOK nem csak vissza nem térítendő elemet tartalmaz, illetve kiemelten fontosnak tartom a szabályrendszerben az energiahatékonysági előírásokat. A rendszer használt lakás piacra történő kiterjesztése szintén lényeges elem – bízom benne, hogy a meglévő lakásállomány modernizációja is kaphat némi lendületet, illetve elkerülhető, hogy az egyszobás koncentrált kereslet miatt az újépítésű szegmens aránytalanul dráguljon. Nem szabad elfelejteni, hogy a magyar lakásállomány több millió egységből áll – ennek megújítását, szinten tartását csak új építéssel nem lehet biztosítani, nagyon fontos a meglévő állomány folyamatos modernizációja is.

Mi lehet az oka annak, hogy visszatérően van a bizalom a lakossági hitelfelvételében?

Véleményem szerint ez legalább három-négy tényező együttes hatásának köszönhető. Egyrészt lassan tíz év elhalasztott beruházása gyűlt fel a piacon, melynek előbb-utóbb kereslet formájában meg kell jelennie. Másrészt talán mind a hitelezői,

mind a hitelfelvevői piac túljutott egyfajta konszolidáción, a korábbi veszteségek leírásán, a munkaerőpiac stabilizálódásán, ami javítja a bizalmat és a jövőbe vetett hitet mindkét oldalon. Harmadrészt a Magyarországon soha nem látott alacsony kamatszint „jó üzleti ajánlat” a hitelfelvevők számára, illetve az alternatív befektetések vonzerejét csökkenti. Negyedrészt az árak emelkedésnek indultak, amit a megtakarítások hozamai nem tudnak kompenzálni, illetve a vevők nem akarnak „lemaradni”.

Mit gondol, tanultak-e az emberek a devizahitelek tanulságaiból?

Sajnos a tőkepiacok története azt mutatja, hogy az emberek, ha tanulnak is a múlt hibáiból, azt gyorsan elfelejtik. Ugyanakkor az elmúlt években a termékek a változó szabályozási környezetnek köszönhetően jóval biztonságosabbá váltak, így nagyon bízom benne, hogy rövid távon nem várhatóak a 2008-2009-es időszakhoz hasonló tömeges problémák.

A CSOK bevezetésének milyen hatásai lehetnek az új és használt lakások áraira nézve?

Már most nagyon jól érezhető az átlagos árszint emelkedése mindkét szegmensben. Gyakorlatilag megállapítható, hogy az új építésű lakások áfamértékének (27%-ról 5%-ra) csökkentése nem eredményezi az eladási árak csökkenését. Ez fontos, mert a használt lakások árszintje számára támaszul szolgál. Az emelkedő árak, illetve az áfacsökkentés többletbevétele az emelkedő kivitelezési és telekárakon keresztül várhatóan főleg az

építőiparban és a teletulajdonosoknál „landol”.

Mi lehet az oka annak, hogy az elmúlt évben drasztikusan nőtt a fővárosi lakás- és albérlétek?

A tapasztalataink szerint az ár-emelkedés a belső kerületekből indult, itt volt a legnagyobb mértékű, és gyűrűzött át az egyéb részpiacokra. Ennek elsődleges okaként a rövid távú béreltetésben elérhető megtérülést tapasztaljuk, ami részben Magyarország mint turisztikai célpont vonzerejének növekedésével, részben a modell terjedésével magyarázható. Az itt elérhető kétszámjegyű megtérülések – főleg az alacsony kamatkörnyezetben – sok befektető számára voltak vonzóak, a kialakuló minőségi kínálat pedig további keresletet generált. Ezzel a hosszú távú bérlők kiszorultak a „belső piacokról”, és hozzájárultak a többi részpiac áremelkedéséhez.

Milyen hatásai lehetnek az Airbnb megjelenésének hazánkban?

Fontos látni, hogy az Airbnb és hasonló modellek egyfajta arbitrázs helyzetet használnak ki, hiszen a klasszikus szálláshelyi szolgáltatásokhoz képest eltérő adó- és egyéb működési környezetben működnek. Amennyiben a szabályozás – ami bürokratikus jellegénél fogva rugalmatlan – igazodik az új helyzethez, várható hogy az alternatív modellek versenyelőnye is csökken. Így hosszabb távon óvatossá lennének a csak az Airbnb modellre alapozó befektetési stratégiával – azzal együtt, hogy a bérleti piaci árak jelentős csökkenését nem tartom valószínűnek.

A lakásárakat tekintve milyen tendenciák várhatóak az elkövetkező néhány évben?

A mostani helyzet talán leginkább a 2003-2004-es nagy fellendüléshez hasonlítható. Akkor a 90-es évek végi elhalasztott kereslet zúdult a piacra, sok helyen az árak duplázódását eredményezve. Bár később az áremelkedés üteme csökkent, egészen a válság éveig kitartott. Hasonló tendenciára számítok most is, azzal, hogy – véleményem szerint – az emelkedés jelentős részén túljutottunk.

SZALAI RÉKA

ExxonMobil

More energy. Fewer emissions.
It takes the brightest minds
working together.

Are you ready to help us take on the world's
important energy challenges?

Are you interested in working for
ExxonMobil in Hungary?
We have opportunities for you!

Application has never been easier.
Open your web browser and apply
on-line at exxonmobil.hu for a job
of your interest. Complete your
profile and keep it updated with
any changes on-line.

Find out more at exxonmobil.hu

ExxonMobil Brands

Consulting Club bemutatkozó

A Consulting Club a 2011-ben alakult Corvinus Consulting Club utódja – bár a név rövidebb lett, a klub maga jóval többé vált. Tagjai között ma már több budapesti egyetem tanácsadás iránt érdeklődő hallgatói megtalálhatóak, valamint a tavaszi szemesztertől külföldi diákok is jelentkezhetnek, hiszen az események jelentős része már angol nyelven zajlik a nemzetköziesedés jegyében.

A klub célja alapvetően a felvett diákok azon ismereteinek, készségeinek fejlesztése, melyek a tanácsadás világában szükségesek. Küldetése – minden egyes tagra levitve – három lépésből áll: Discover – a legalkalmasabb hallgatók feldeleltése és felvétele; Develop – a szakmai fejlődés és kapcsolati tőke meg-

alapozása, a megfelelő ismeretek átadása és Deploy – a legjobb lehetőségek megteremtése, a felkészült tagok elhelyezkedésének elősegítése és folyamatos támogatása a felvételi folyamat során.

A klubban „végzett” hallgatók jelentős része helyezkedik el valamely Big4 vagy MBB – vezető stratégiai és menedzsment tanácsadó – cégnél. Az alumnit azonban nem csupán tanácsadók alkotják, hiszen számos volt klubtag helyezkedett el ügyféloldalon, egyes

iparágak vezető vállalatainál. A Consulting Club szemeszteralapon működik, a csatlakozásra minden egyetemi félév elején nyílik lehetőség. A tagok személyes fejlődésük érdekében iparági előadásokon, interaktív workshopokon, business projekteken, közösségi eseményeken, gyárlátogatásokon vesznek részt, melyek során olyan tudás és készségek birtokába juthatnak, melyek hozzásegítik őket a tanácsadóként történő elhelyezkedéshez és sikeres helytálláshoz.

A tavaszi szemeszterben a tagok el látogattak a McKinsey és BCG irodába, illetve a klub alapítása óta először egy nyílt eseményre is sor kerül az IncepTech szervezésében digitális innováció témában. Egy eszmegoldó versennyel is készül a szervezet a Loxon közreműködésével a tanácsadás iránt érdeklődők számára.

Mivel foglalkozik a Consulting Club?

Tanácsadóként elhelyezkedni kívánó egyetemi hallgatók számára nyújt célzott felkészülési lehetőséget. A klub taglétszáma jellemzően harminc-negyven fő között alakul.

Kit keres a szervezet?

Legalább másodéves, motivált egyetemistákat, akik tanulmányaik befejeztével tanácsadásban szeretnének elhelyezkedni.

Hogyan jelentkezhet?

A szemeszter elején meghirdetett felvételi folyamatra az info@consultingclub.hu címen jelentkezhet. Legközelebb szeptemberben várja a klub az érdeklődő hallgatók jelentkezését.

Kutyabaj

A Gazdálkodástudományi Kar Hallgató Önkormányzata egy új projekttel rúkkol elő áprilisban, amivel a felelős állattartás fontosságára szeretnének felhívni a figyelmet. A kezdeményezés keretén belül egy kutyamenhelynek gyűjtünk adományokat, így segítve az otthon mindennapjait. A hallgatók különféle kisebb értékű adományokat hozhatnak a kutyáknak. Gondolunk itt kutyaeledelre, apróbb játékokra, egyéb hasznos dolgokra. Ezeknek lesz egy kijelölt gyűjtőhelye az egyetemen a főlépcsőnél, illetve a HÖK irodában. (E. fsz. 17.) A körülbelül két hétig tartó adománygyűjtési időszak után

a lelkes, önkéntes hallgatókkal meg látogatjuk a kiválasztott menhelyet. Ez a projekt nemcsak arra megfelelő alkalom, hogy rászorulókra segítünk, hanem egy kiváló ismerkedési, csapatépítési lehetőség is. Előreláthatóan a menhely vezetője bepillantást enged a szervezet működésébe, illetve kutyasétáltatásra is adódik lehetőség. Így nemcsak tárgyi adományokkal tudunk segíteni a gazdátlan ebeken, hanem egy kis szeretettel is megajándékozhatjuk őket. Mi nemcsak beszélünk a tudatos társadalmi felelősségvállalásról, hanem teszünk is érte! Legyetek részesei Ti is egy felejthetetlen élménynek, és segítsünk együtt a rászorulók! Hiszen tudjátok, jobb adni, mint kapni!

EGRI JUDIT

Verebély László élete és munkássága, a közlekedési áramellátás kihívásai

Az Energetikai Szakkollégium 2016. évi tavaszi, Verebély László emlékfélévének harmadik előadására 2016. március 10-én került sor. Az érdeklődők Verebély életpályájáról, oktatási és ipari szerepvállalásáról, továbbá a vasúthálózat villamosításáról és jelenlegi hely-

zetéről kaphattak információkat. Első előadónk, Dr. Horváth Tibor közel tíz évig dolgozott közösen Verebély Lászlóval. Előadásában bemutatta volt kollégája életútját, oktatói, tudományos és ipari tevékenységét, külön kitérve a vasútvillamosításban betöltött meghatá-

rozó szerepére. A program második felében a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.-től Pálmai Ödön előadásában hallhattunk a Magyarországon alkalmazott nagyvasúti felsővezetékek táplálási rendszereiről és berendezéseiről, továbbá betekintést kaptunk a jövőbeli fejlődési

lehetőségekről az európai uniós előírások fényében.

A teljes beszámoló hamarosan megtalálható lesz az eszk.org oldalon, ahol további előadásaink és üzemlátogatásink részleteivel kapcsolatban is tájékozódhatsz.

A MeGyek bemutatja: Életrevalók

A felnőtté válás nem egyszerű dolog. Sokunknak teljesen természetes, hogy a „nagybetűs” életről alkotott gondolatainkat egy erős, támogató rendszer, a család formálja. Azonban mi a helyzet azokkal a gyerekekkel, akiknek ez a személyre szóló figyelem és támogatás nem adatik meg? Ők kihez fordulhatnak segítségért?

A HaKöSz keretein belül működő MeGyek projekt részeként egyetemi hallgatók gyermekotthonokban élő gyermekeket látogatnak, hogy a tanulmányaikban és személyes fejlődésükben segítsék őket. Miután a PwC - Másokról szól! című pályáza-

tán anyagi támogatást nyertünk, elindítottuk az Életrevalók program-sorozatát, melynek célja az otthonok lakóinak további támogatása. Célunk, hogy a gyerekek elsajátítsák azokat az ismereteket, amik nélkülözhetetlenek számukra a mindennapi életben, azonban sajátos

életkörülményeik miatt máshol nem juthatnak hozzájuk. Az előadásokon mentoraikkal együtt vesznek részt, ezáltal könnyebben dolgozzák fel az információkat.

Az első alkalom témájának a pénzügyi tudatosságot választottuk, amihez szakmai előadónak megkeres-

tük a FAKT-ot, akik igent mondtak felkérésünkre. Sztárvendégünk pedig nem más volt, mint Vavra Bence, a ByTheWay formáció éneke.

A délután nagyszerűen zajlott le, szakértőink rendkívül jól foglalták össze a legfontosabb tudnivalókat, ugyanakkor nem dobálóztak felesleges vagy nehéz kifejezésekkel, sőt nekünk, egyetemistáknak is hasznunkra vált a kis összefoglaló! Ezután következett egy kötetlen beszélgetés Bencével, akinek kedvessége és történetei hamar feloldották a hangulatot, és a gyerekek bátran tették fel neki a kérdéseiket. A saját életéből hozott példákat, és pont azok a témák kerültek felszínre, amik foglalkoztathatják az ilyen korú fiatalokat, mint a továbbtanulás vagy a középiskola utáni önállóság kérdése.

Élményekkel gazdagodva és tudással felvértezve távoztak a gyerkőcök, és alig várják, hogy eljőjön az Életrevalók következő előadása! Ahogy mi is.

AEGEE nyári egyetemek – egy nyár, amit nem fogsz elfelejteni!

Szeretnél utazgatni Európában? Más kultúrát megismerni, miközben bejáród a vén kontinenst európai fiatalok társaságában?

Ha a válaszod igen, itt a remek lehetőség! Idén is várnak Téged az AEGEE nemzetközi diákszervezet

által rendezett nyári egyetemek! Több mint hetven helyre jelentkezhet Szlovéniától Szentpétervárig, Helsinkitől egészen Nápolyig!

A nyári egyetemeket (Summer Universities) 1988 óta rendezik meg minden évben. Általában két héttig tartanak ezek az események, melyeken huszonöt-harminc európai egyetemista vesz részt. Az egyes SU-k különböző tematiká-

val rendelkeznek: a legnépszerűbb témák közé tartozik a helyi kultúra és történelem, a sport, a környezetvédelem vagy éppen a vezetői képességek. Egy biztos: itt nem fogsz unatkozni. Nem lesznek unalmas előadások vagy szemináriumok, helyettük például különböző workshopokon vehetsz részt: német nyelvtanulás Aachenben, paella-főzés Barcelonában vagy

akár túrázás az Alpokban... és ez csak egy pár a rengeteg program közül! Városnézés, kirándulások, csapatépítés és sok más élmény vár Rád!

Amennyiben érdekel a dolog, vagy csak szeretnél róla többet megtudni, keress minket az infópultban az E épületben, gyere el az egyik infóestünkre, vagy írd e-mailt a board@aegee-budapest.hu címre! Az infóestek időpontjai: április, 12., 18. és 19., 19:00. Helyszín ebben a sorrendben: C épület, 106., 203., 106. Várunk Téged is szeretettel – későülj velünk egy fergeteges nyárra!

AEGEE-BUDAPEST

CKD

Hallottál már a CKD-ről? Ha nem, akkor engedd meg, hogy bemutassam neked a Corvinus Keresztény Diákkört!

Egy diákkör, ...ahol igazi csapatra és jó fej barátokra találhatsz ...ahol a felsőbb évesek talán még a szóró tárgyakban is tudnak segíteni ...ahol király együtt filmezni, túrázni vagy nyárszni

...ahol a beszélgetések a hétköznapi csevegnél mélyebbek is lehetnek ...ahol nincsenek tabutémák ...ahol néhányan biztosan tudják, hol érdemes először felcsapni a Bibliát ...ahol Isten nincs kizárva, sőt, fontos szereplője az eseményeknek ...ahol nem számít, milyen felekezettől jöttél ...ahol őszintén keressük az élet értelmét...

A diákszervezet 1989-ben azért jött létre, hogy a Közgázra járó keresztényeknek kapcsolódási pontot biztosítson, illetve a nem hívő, de érdeklődő diákok felé is egy nyitott közösség legyen. Nem doktrínákat és világnézeteket képviselünk,

hanem a mindennapokban megélt kereszténységet tartjuk a leghitelesebb elvnek. Hiszünk abban, hogy nem vallási tanítások kötnek össze minket, hanem az, hogy kapcsolatunk lehet az élő Istennel.

„Isten pedig ezt az igazságát most nyilvánvalóvá tette a Krisztusban való hit által minden hívőnek. Mert nincs különbség: mindenki vétkezett, és híjával van az Isten dicsőségének.”

Biblia, Rómabeliekhez írt levél 3. fejezet 22-23. vers

A célok az elmúlt huszonhét év alatt sem változtak, sőt: megerősödöttünk abban, hogy szükség van

olyan közösségre az Egyetemen, ahol lelki témákról is lehet beszélgetni. Fennállásunk óta számos előadást, karitatív programot, kirándulást, négy érzék színházat szerveztünk, legutóbb pedig Brazíliából és Amerikából érkezett diákokat láttunk vendégül. Nálunk nincs semmiféle felvételi elbeszélgetés, egyszerűen csak örülünk, ha eljössz és megtalálsz közöttünk a helyed. Ha egy kicsit is érdekel, hogyan zajlik nálunk egy átlagos alkalom, akkor nézz be hozzánk valamelyik hétfő este a C 415-be, mi 19:10-től ott leszünk.)

Megtalálsz minket a Facebookon is: [facebook.com/kozgazdkk](https://www.facebook.com/kozgazdkk)

Szeretnél a leghasznosabb készség tulajdonosa lenni?

A FÉK a világ egyik legnagyobb keresztény diákszervezete. Tevékenységünkkel szeretnénk segítséget nyújtani diákoknak abban, hogy az egyetemi képzés éveit után sikeresek lehessenek mind szakmájukban, mind magánéletükben az olyan területeken, mint pl. a jellem, a kapcsolatok vagy akár a csapatmunka. Kutatások támasztják alá, hogy az IQ-val ellentétben az EQ élethosszig fejleszhető, és hosszú távon meghatározza azt, hogy

mennyire vagyunk sikeresek és elégedettek mind a munkánkban, mind a magánéletünkben. Képzéseinkkel, szemináriumainkkal, konferenciáinkkal és egyéni foglalkozásainkkal támogatjuk a fiatalokat abban, hogy érzelmi intelligenciájuk folyamatosan fejlődjön. Mivel több éve egyre nagyobb érdeklődésnek örvend az egyetemeken az Érzelmi Intelligencia Szemináriumunk, ezért úgy láttuk, elérkezett az idő, hogy most egy héten

keresztül egy tábor keretein belül is lehetőséget adjunk a diákoknak, hogy elsajátítsanak új érzelmi intelligencia készségeket. Ha olyan egyetemista vagy, aki az angoltudáson túl a 21. századi angolszász munkakultúra egyik alap pillérét, az érzelmi intelligenciát is szeretné kicsit jobban megismerni a Speak Out angol táborban, a megszokott örületes buli hangulatában, gyere el a Balatonra idén júliusban! Ha szeretnél a jövőben helyzeti

előnyvel indulni a munkakeresésben, itt a helyed! Azon túl, hogy felkészítünk rá, hogy meg merj szólalni angolul, megmutatjuk azt is, hogy milyen gondolkodású embereket keresnek a tőlünk nyugatabbra élő cégek. Amennyiben szeretnél több információt megtudni a tábor időpontjairól, nézd meg honlapunkat: www.speakout.hu Várjuk jelentkezésed!
SZABÓ VERONIKA

Kilépni a komfortzónából...

„Step out of your comfort zone!” Ha egy mondattal kellene leírnom az utóbbi fél év során szerzett munka- és élettapasztalatokat, biztosan ezt választanám. Ezt az időszakot az észak-németországi Kiel városában töltöttem, mely gyakorlatilag Németország vitorlás fővárosának is tekinthető.

Megérkezésem során az első kellemes meglepetés a reptér kijára-

tánál várt, ahol lelkes delegáció fogadott egy hatalmas „Welcome in Germany” felirattal. A helyi AIESEC irodának köszönhetően már jóval indulás előtt megvolt a szállásom, és a német kultúrához híven minden elő volt készítve a letelepedéshez szükséges kezdeti adminisztrációhoz.

A cég, ahol dolgoztam, biztonsági rendszerek fejlesztésével és értékesítésével foglalkozik. Ehhez részletesen meg kellett ismerkednem a cég üzleti folyamataival, illetve a bérszámfejtés módjával. A német munkamorállal kapcsol-

latban szinte minden sztereotípiát igaznak bizonyult, hiszen például a munkaidőt tényleg csak munkával töltik. Az integrálódás a német munkakörnyezetbe lassan megy, az észak-németek különösen távolságtartóak az idegenekkel, viszont ha sikerül megtörni a jeget, kimondottan barátságosak tudnak lenni.

Természetesen egy külföldi félév csak részben szól a munkáról. Az AIESEC által szervezett „Reception Weekendek” sokat segítettek a közösségépítésben. Ezek lényege, hogy Németország különböző vá-

rosaiban ismerkedési lehetőséget biztosítanak a nemzetközi gyakorlókknak. Egy-egy ilyen hétvégén a 15-50 résztvevő általában legalább 10-20 országból tevődött össze a világ legkülönbözőbb tájairól. Természetesen a rengeteg élmény sok nehézséggel is együtt jár a nyelvi korlátból és kulturális különbségekből adódóan, viszont úgy gondolom, hogy ezek leküzdése olyan készségekre tanít meg, melyek a karrierépítés során és a magánéletben egyaránt kamatoztathatóak.

Ha érdekel a program, jelentkez az alábbi linken: http://bit.ly/aiesec_globalinternship vagy keress minket a 21-es irodában.

Diplomácia, nemzetköziség és krízisszimuláció Budapest szívében

Élménydús, professzionális, meglepetésekkel teli, felejtethetetlen. Ezekkel a szavakkal tudnám jellemezni a MUNAPEST 2016-ot, Magyarország egyetlen egyetemi szintű Model ENSZ konferenciáját, melyet március 22-26. között rendezett meg az International Diplomatic Student Association. Közel kétszázhusz lelkes fiatal, akik három kontinensről, több mint húsz országból érkeztek hozzánk, hogy kipróbálják magukat egy-egy ország külügyminisztereként, diplomatájaként, újságíróként, vagy akár egy nemzetközi szervezet lobbistájaként. Konferenciánk fő témája Afrika volt, melynek legégetőbb problémáit kilenc bizottságban vitatták meg a delegáltak. Volt szó többek között a líbiai polgárháborúról, az ivóvízhiányról, a menekültválságról,

a terrorizmusról. A résztvevők munkáját megnehezítette, hogy mindeközben reagálniuk kellett egy szerteágazó krízishelyzetre is, melyet külön nekik hoztunk létre. Inspiráló és megindító beszédek, titkos (vagy legalábbis annak szánt) paktumok és szerződéses, provokatív újságcikkek, váratlan és meglepetés katonai beavatkozások jellemezték a konferencia öt napját. Esténként pedig színesebbnél színesebb programokon lazíthattak a delegáltak. Meglátogattuk a méltán híres budapesti romkocsmákat, egy dunai hajózással egybekötött vacsorán gyönyörködhattunk a főváros fényeiben, és egy elegáns fogadáson is részt vettünk a Külügyi és Külgazdasági Intézetben. Mindent egybevetve egy rendkívül izgalmas és élményekben gazdag kon-

ferencián vagyunk túl, és nagyon büszkéek vagyunk szervezetünk minden tagjára, amiért segítettek megvalósítani a MUNAPESTet! Ha jövőre Te is szeretnél részese lenni ennek a hatalmas élménynek,

esetleg szívesen hallanál egyéb programjainkról, eseményeinkről, kövesd Facebook oldalunkat: <https://www.facebook.com/idsahungary/>

BREITENSTEIN ÁDÁM

Simonyi Tamás, a kitartó és tudatos vezető

Simonyi Tamás tizenöt éve a KPMG Corporate Finance közép-kelet-európai regionális vezetője. Fő feladata a társaságok adás-vétele és tőkeszerkezetük átalakításával kapcsolatos tanácsadás. A 90-es években négy évet töltött a Tokai Banknál Sydneyben, majd a Rabobanknál a corporate banking területén tevékenykedett. Ezt követően Ausztria harmadik legnagyobb bankjának befektetési banki leányvállalatánál értékpapír-forgalommal, -kibocsátással, corporate finance-szel, privatizációs tanácsadással és vagyonkezeléssel foglalkozott. A Közgáz egy hallatlan inspiráló közeg volt számára. Lássuk, az élet milyen kihívások elé állította őt, és mekkora erővel és kitartással küzdött le minden akadályt!

Simonyi Tamás a 70-es évek második felében végezte tanulmányait a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. Egyetemi éve alatt kapcsolódott be újságíróként és fotósként a Közgazdászba. Akkoriban az egyetemen négy-öt műhely volt, nem annyi, mint ma, de pont emiatt vonzott sok embert. Az egyik ilyen műhely volt az Instruktori Gárda, a Klub, akik nemcsak rendezvényeket szerveztek, hanem neves előadókat kértek fel az akkori politikai, gazdasági és kulturális életből. Az előadásokra 300-400 fő látogatott el, mely már abban az időben is nagy visszhangot és figyelmet követelt. Volt néhány szakkollégium, de messze nem annyi, mint ma: a Rajk, a Studium Generale és az AIESEC már akkor is léteztek.

A Közgazdász mint műhely sokkal szabadabban beszélt, mint az akkori lapok. Volt egy külön helyisége, szerkesztősége, társadalmi élete. Tamás elsősorban filmkritikák írásával és fényképek készítésével foglalkozott.

A 70-es évek második felében egyáltalán nem volt evidencia, hogy az újság címlapján női arc szerepel. Ez egy nagy felfedezés volt. „A fiúk vették a lapot, mert egy csinos hölgy szerepelt rajta.” Büszkén mesél azokról az időkről, amikor modell híján lehetősége

volt Süttő Enikőt honorárium nélkül lencsevégre kapni.

Akkoriban nem volt könnyű nyugatra utazni. Az egyetemisták kevesebb, mint 10%-ának volt lehetősége valamilyen ösztöndíjprogramon keresztül külföldre mennie. Már akkor is a szerencsésebbek közé tartozott, és AIESEC szakmai gyakorlat keretében több alkalommal is járt Magyarországon kívül, melyekből nagyon izgalmas úti beszámolókat készített. Soha nem hivatásszerűen írt, hanem hobbiból. Annak idején az egyik legnagyobb álma a Filmkultúrában való megjelenés volt, ami sikerült, hiszen egyetemi éve alatt kétszer is publikált filmkritikával kapcsolatos írást, amire a mai napig nagyon büszke. Viszszatekintve, az elmúlt negyven évben pár száz cikket írt, és ma is a legkülönbözőbb szakmai lapoknak, rádióknak ad interjút.

Pályáját a Magyar Nemzeti Bank Szocialista Együttműködési Főosztályán kezdte, ezt követően a Nemzetközi Főosztályra került, ahol az akkori pénzügyi, gaz-

dasági elit krémjével dolgozott együtt. Három év után az akkori Világ gazdaságnál hivatásos újságíró lett, ahol a pénzüvilágról és Fekete-Afrikáról írt, közben angol tanított az egyetemen, de hamar rájött: ez nem karrier.

Áthívták az MTI szerkesztőségébe, ahol az egyre csökkenő állami támogatások miatt hirdetések szervezésével foglalkozott. Különböző országmellékletek szerkesztéséért felelt. Már ekkor sokat utazott külföldre, ugyanis felkereste azokat a cégeket, amelyek Magyarországra exportáltak, és rávette őket, hogy hirdessenek.

Másfél év után jött rá arra, hogy ez még nagyobb láblógatás, és megpályázott egy japán ösztöndíjat, amely a japán pénzügyi rendszerre vonatkozott, és volt benne egy hathónapos japán nyelvtanfolyam is. A pályázatot elnyerte, másfél évet töltött Japánban, ahol megtanulta a nyelvet. A japán pénzügyi szektorban nem volt lehetősége elhelyezkedni, így heti negyven órában tanított angolul japán bankároknak Japán különböző része-

in. Elmondása szerint ebben a formában sokkal többet tudott meg a japán pénzügyi kultúráról, mint ha ténylegesen benne dolgozott volna. 1988-at írtunk, amikor szerette volna ezt a pozíciót meghosszabbítani, de nem lehetett.

Az akkori politikai helyzet miatt nem akart Magyarországon maradni, ezért Ausztráliába ment szerencsét próbálni. Tudta, hogy fiatalnak kell lenni, jól kell tudni angolul és gazdasági újságírással kell foglalkozni. Mire megérkezett Ausztráliába, egy darab újságíróra nem volt szükség. Egy japán bankban kezdett dolgozni hitelvezetőként. Egy év után jött rá, hogy fogalma sincs a bankolásról, és a mai napig hálás a japánoknak, hogy akkor nem rúgták ki. Két év alatt megtanulta a szakmát, de beütött a válság. Ugyanebben az időben indult el Magyarországon a privatizáció, és úgy döntött, hazajön.

1992-ben elhívták Londonba és Bécsbe az ottani bankokhoz, végül egy bécsi bank ajánlatát fogadta el. Az akkori legnagyobb osztrák bank magyarországi leányvállalatának vezetője lett, ahol nagyon szép kihívások vártak rá. Elmondása szerint gyönyörű időket élt. Később azonban világossá vált számára, hogy beosztott marad, ha nem építi tovább karrierjét. „Egy idő után furcsa volt azt hallani, hogy ez neked tilos.”

Átigazolt egy holland bankhoz, melyet munkatársaival együtt a semmiből épített fel Magyarországon. A nemzetközi vezetőség lecserelését követően 1998-ban be akarták zárni a bankot, de nem adta fel. Végül 2004-ben kapcsolták le a lámpát. „Ugyanannyi ideig tartott felépíteni, mint megszüntetni.”

2004-ben jött át a KPMG-hez, ahol mindenekelőtt banki és biztosítói tranzakciókkal foglalkozik. Eladás, értékelés, portfólióeladás nemcsak Magyarországon, hanem szerte a régióban. Néha elég messze. Dolgozott már Mongóliában és Azerbajdzsánban is.

Tamás véleménye szerint az ember annyit ér, amennyit letesz az asztalra. Kiválóan megvan a bőrében, ezt a szakmát megtanulta, ez folyamatos kihívások elé állítja, és addig szeretné csinálni, amíg tudja. Van egy csapata, amelyet folyamatosan fejleszt, emellett sportol, rengeteget fényképez, és szeret szimatolni a világban.

KOVÁCSOVÁ KORNÉLIA

Határon túl

Tanulj a digitalizáció fellegvárában!

A cím alapján valószínűleg egészen más irányba kezdünk keresni a térképen, de mielőtt elkalandoznánk, jelzem, nem is kell olyan messzire menni. Ez az ország azon kevesek egyike, mely elmondhatja magáról, hogy 1520 szigete van és úgy hasít, mint repülőmókus a levegőben (mellesleg a manapság Európában rendkívül ritkának számító állatfaj lakhelyéül is szolgál). Történelméhez hozzátartoznak a Hanza-városok és a viking kultúra, a 21. században pedig a Skype és a Transferwise bölcsőjeként emlegetik. Akik pénztárcabarát élményekkel gazdagodnának egy Erasmus-diákokkal teli országban, azoknak Észtország kitűnő lehetőségeket nyújt.

A csereprogram résztvevőinek körében igazán népszerű célpont, tehát a

buli garantált, illetve annak is ideális terep, aki olyan helyet keres, ahol az egy négyzetméterre jutó szőke lányok száma a legmagasabb. Nemcsak ebben jár élen azonban Észtország, manapság az innováció és ötletek fellegvárává nőtte ki magát. Úgy gondolom, van mit tanulni tőlük, és nem csak az egyetemen.

Ahhoz képest, hogy az északkeleti szovjet állam részeként tengették mindennapjaikat egészen annak felbomlásáig, 1991-ig, gazdaságilag nagyot ugrottak és jelenleg magasan kiemelkednek a volt „CCCP” balti államai közül. Az ország valóságos start-up paradicsom lett az utóbbi időben. Műszaki egyetemükön külön tanszéket alapítottak a vállalkozások elindításának csínjából, továbbá Tallinnban egy inkubátorház is létesült ezek kezdeti támogatására. Többek között ez az intézmény szolgált mintául a magyar Kitchen Budapestnek. Az újonnan alapított cégek száma a GDP 15 százalékát teszi ki, rengeteg külföldi jelent meg a szegmensben. A fellendülés a kormány különleges intézkedéseinek köszönhető. Bevezették a szabadkereskedelmet, az egykulcsos

adót és a digitális állampolgárságot – azaz szavazni nem, de céget alapítani és adózni lehet (akkor kötelező, ha a profitot kiveszed a cégből). Az elektronikus közigazgatás rendszerén belül – melynek alapja a digitális aláírás – minden sokkal gyorsabban és egyszerűbben elintézhető, az óvodától az orvosi ellátáson át az útlevel igényléséig, nincs sárga csekk és időrabló sorbanállás. Ezzel a megoldással GDP-jük 2 százalékát takarítják meg éves szinten. Halkan megjegyzem, a tömegközlekedés ingyenes. Számítalan Erasmus beszámoló áll rendelkezésünkre Észtországról a Corvinus honlapján, ezek mind olvasmányos, kalandokkal és hasznos információkkal teli írások. Kátya a Tallinn University diákjaként töltött kint egy félévet és a cikk erejéig megosztotta velem tapasztalatait. A hideget kevésbé bírja, de amikor megérkezett, azonnal beleszeretett az országba. Nem élte meg feszültségként, hogy az egyetemen kissé eltérő rendszerben folyt a tárgyak oktatása: az órák nagy része tömbösített volt, két hónap után vizsgáztak egy-egy tantárgyból. „Olyan volt, mint ha két félévet csinálnék egy alatt”, de

elmondása szerint a követelmények így is teljesíthetőek voltak. Az osztályozás pedig nem számokkal, hanem betűkkel történt. Az Erasmus Student Network (ESN) nagyon aktív Tallinnban, „mindig szervezett valamilyen kirándulást vagy bulit, így könnyű volt más diákokkal ismerkedni.”

Ami a mindennapi bevásárlásokat vagy a szórakozást illeti, csak egy picivel költségesebb az élet. Diáknyelven: „átlagosan 2,5, 3 euróért lehet sört vagy cidert kapni szórakozóhelyen, egy utcai hamburger szintén 2,5 euró”. Az északi országok gyakorlatának megfelelően tíz óra után Tallinnban sem lehet alkoholt vásárolni az üzletekben. Rengeteg hely tart nyitva azonban ezután is, mindenki kedvére válogathat: kis kocsmák, dress code-os klubok, „egyszálgátáros” estek, de van shot bár, ahol kémcsőből ihatjuk a különféle felesek vagy visszaoroghatunk az időben a szovjet nappalit idéző pub jóvoltából. A tipikus „erasmusos vestőhelyek” is megtalálhatóak, amik akár reggel ötig is nyitva vannak.

MURGER SZILVIA

Megújuló Budapest

Megújulhat az Iparművészeti Múzeum

Magyarország legegységesebb műemléke, és európai szinten is a legjelentősebbek közé tartozó gyűjteménye, az Iparművészeti Múzeum az elmúlt évek, évtizedek pénzhánya miatt mára a huszonegyedik órában van. Utánozhatatlan magyaros Zsolnay kerámiadíszei és tetőcserepei hetente kórszám hullnak a járókelőket már jó ideje óvó védőtető deszkáira. A felújítást nem lehet tovább halogatni, a városligeti fák helyén létrejövő százezer négyzetméteres kiállítóteret Lechner Ödön és Pártos Gyula remekművének állapota különösen visszás és elkeserítő.

Mindezt végre a kormányzat is belátta, így tavaly decemberben megérkezett a régóta várt döntés az épü-

let eredeti tervek szerinti helyreállításáról és a lehetséges bővítésről. Ez utóbbira már 2012-ben kiírtak egy tervpályázatot, amelynek győztese a Lukács és Vikár Építész Stúdió terve lett.

A múzeum elképzelései szerint az új szárnyba kerülne az addigra felállítandó Design Múzeum, amely a kortárs magyar formatervezés remekait mutatná be. A terv része még egy látványraktár, ez az intézmény igen égető raktározási és kiállítási helyhiányát hivatott enyhíteni. A győztes terveket Cselovszki Zoltán, a múzeum főigazgatója kinevezésekor jónak minősítette, azokon csak kisebb módosításokat tartott szükségesnek. A rekonstrukció során az eddigi 18,3 ezer négyzetméterről 24 ezerre növekszik a múzeum alapterülete, és ami a leglényegesebb, az eddigi 2,1 ezer négyzetméteres kiállítóteret négyszeresére, 8,4 ezerre nő majd. Így a jelenlegi 500 műtárgy százszorosát, 60 ezret tudnak kiállítani.

A döntést hivatalosan a sajtóhírek után tíz nappal megjelenő Magyar Közlöny véglegesítette. Ebben a kor-

mány felhívja az emberi erőforrások miniszterét, hogy vizsgálja meg és terjessze a kormány elé a Hőgyes Endre utcáról nyíló új szárny, nagy meglepetésre, Lechner Ödön és Pártos Gyula autentikus tervein nyugvó megépítésének lehetőségét tartalmazó javaslatot. Ez pedig tökéletesen illeszkedik az elmúlt időszakban igen népszerűvé váló, egyfajta újhistorizáló építészet tendenciájába, amely a régi, sok esetben hiányos tervek alapján emelne, mint a konkrét esetben is, soha nem volt, vagy, mint a Királyi Palota esetében, már elpusztult épületek mintájára újat. Hogy ez követendő tendencia-e vagy sem, azt igen nehéz megítélni, sok múlik az adott helyzeten és a megvalósítás minőségén is. A konkrét esetben nem feltétlenül lenne indokolt, hiszen egy 120 évvel ezelőtti terv alapján épített szárny sok helyzetben nem képes ellátni a mai múzeumi igényeket.

A sajtóban sok helyről olvasható információk szerint a felújításra és bővítésre a kormány huszoneg milliárd forintot szán, azonban a már hivat-

kozott Magyar Közlönyben ennek nincs nyoma, az ottani hirdetés még csak a költségbebecslés elkészítésére hívja fel az illetékes minisztert. Cselovszki Zoltán Magyar Narancsnak adott interjújában hozzátette, hogy a rekonstrukció idejére el kell hagyniuk az épületet, a szakaszos kiköltözést 2016 nyarán kell befejezniük. A gyűjtemény ideiglenes otthonáról azonban még nem született döntés. Míg a főigazgató 2018. márciusi befejezésről nyilatkozott, a Közlönyben a befejezés céldátuma az év december 31-e.

Látható tehát, hogy sok a bizonytalanság még a projekt körül, a múzeum felújítása, mint minimálisan elvégzendő munka, azonban nem várhat tovább, hiszen Lechner remekműve egyre aggasztóbb állapotban van. Ez mindennél jobban bizonyítja, hogy az épület egykori fő díszét, a kupola lanternáját veszélyessége miatt néhány éve elbontották, ma a múzeum udvarán lesz lassan az enyészeté.

HORVÁTH MÁTÉ

Az igazi lázadó lány: Malala Yousafzai

Nem sok tizenhét éves lány mondhatja el magáról, hogy a nevét a világon szinte mindenhol ismerik. S kivételesen nem sztárallűrök vagy botrányok miatt, hanem szimplán azért, mert hisz az oktatás jogában. Malala Yousafzai a fiatal generáció egy igazi példaképe, akinek politikai és nyilvános szerepvállalása nem ért véget a Nobel-díj után.

Malala 2014-ben, mindössze tizenhét évesen kapta meg a Nobel-békedíjat, amivel beírta magát a történelemkönyvekbe. Az ügy, amiért kiáll, példaértékű, melyben a gyerekek, különösen a lányok oktatása nagy hangsúlyt kap. A világhírhez azonban hosszú évek kemény munkája, hite és lázadása volt szükséges. A szélsőséges talibánokkal szemben a lányok oktatási jogáért küzdő Malalát tizenhét évesen fejbe lőtték. A megtá-

madott aktivista azonban nem riad vissza semmitől; decemberben még Donald Trump muszlim ellenes és xenofób politikai retorikáját is kritizálta.

Malala egyik nagy erőssége, hogy tudja, hogyan használja ki a különböző nyilvános fórumokat. A dokumentumfilm és a könyv után az újmédia világában is jelen van: nemrég többek között Emma Watsonnal kollaborált, aki jelenleg a színészetet félretéve az ENSZ HeForShe elnevezésű feminista kampányán dolgozik. Emma Watson a 2015 novemberében bemutatott He Named Me Malala című dokumentumfilm után készített interjút Malalával, akivel hamar közös pontokat találtak a feminizmus és a lányok edukációjának fontosságával kapcsolatban. Malala népszerűségének és hitelességének nagy részét azonban az iszlám vallás korszerű megjelenítése adja, melyben apukája is nagy médiapublicitást kap. A lázadó lányt apja, Ziauddin Yousafzai minden lépésében támogatja, és különleges nyilvános sze-

replésük talán a leghíresebb apalánya kapcsolattá nőtte ki magát. A 2014-ben TED Talk előadást tartó Ziauddin elmondta, a legtöbb apa a fiáról ismert, ám ő büszke rá, hogy olyan lánya van, mint Malala.

Az iszlám vallás békés ábrázolása különösen nagy kihívást jelent, amikor az Iszlám Állam és az egyéb fundamentalista irányzatok egyre nagyobb ellenszenvet és radikalizálódást keltenek a nyugati országokban is. Malala, aki tizenhét éves korára a világ büszkesége lett, tizenegy évesen kezdett bele a nyilvános beszédbe. Elmondása szerint semelyik gyereknek nem szabad azt gondolnia, hogy a fiatalsága miatt nem képes megtenni valamit. Malala elhíresült idézete – „Egy gyermek, egy tanár, egy könyv, egy toll képes megváltoztatni a világot” – nemcsak az egyenlőség problémájára, hanem a tanárok, oktatók, iskolák szerepére is felhívja a figyelmet. Ne vegyünk mindent készpénznek, legyünk büszkéek rá és becsljük meg, hogy lehetőségünk van tanulni. Michelle

Obama hasonló, a lányok oktatásának fontosságát hangsúlyozó kampánya, a 62 Million Girls állítja, hogy a világon körülbelül hatvan két millió lány él, akik az alapfokú oktatáshoz sem jutnak hozzá. Ahogy Ziauddin, Malala apja megerősítette, ez nemcsak őket, de családjukat, országukat is befolyásolja. A lányok és a fiúk egyenlő oktatáshoz való joga emberi jog. Malala tanulmányai mellett egy pénzügyítő alapítványt hozott létre, melynek bevételét iskolaalapításra fordítja. Hogy jelenleg mit csinál, nem kérdés: tanul. A lány még csak most fog érettségizni Nagy-Britanniában, többek között vallási ismeretek, történelem, gazdaságtan tantárgyakból, emelt szinten. Annie Leibovitz nemrég San Franciscóban rendezett, a médiából ismert nők és újszerű portékák tematikájú kiállításában Malala fotója is szerepel, amint egy birminghami iskola osztálytermében ül.

TAMÁS DOROTTYA

A bolygó időzített bombája, Csernobil

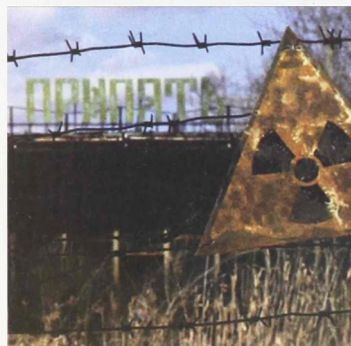
Harminc évvel ezelőtt történt az emberiség történetének legsúlyosabb atomkatasztrófája. Az egykori Szovjetunió területén található csernobili erőmű négyes reaktora először felrobbant és kigyulladt, majd további robbanások következtek be. 10-12 tonnányi radioaktív anyag jutott a levegőbe, mely Dél-Amerika kivételével az egész Földet beszennyezte.

Az 1980-as években a hidegháborús szembenállás szellemisége még olyanira áthatotta a szovjet vezetést, hogy elképzelhetőnek tartották, hogy támadás érheti erőműveiket. Egy kísérlet végrehajtását rendelték el a nemrégiben elkészült csernobili atomerőműben, amely azt vizsgálta, mi történne, ha egy támadás esetén kikapcsolódna a reaktorok biztonsági elektromos hálózata és biztonsági rendszere.

A kísérletet 1986. április 26-án a kellő körültekintés nélkül hajtották

végre, ráadásul az erőmű építésekor számtalan biztonsági előírást hagytak figyelmen kívül, például a reaktorok tetejét tűzálló fedél helyett egyszerű kátránypapír borították. Az erőművet RBMK-1000 típusú reaktorokkal szerelték fel, amelyek magas teljesítményre képesek, ám – ahogyan a későbbiekben kiderült – meglehetősen veszélyesek. Ezek a tényezők mind hozzájárultak ahhoz a szerencsétlenséghez, amely emberéletek ezreire volt, van és lesz hatással – az egész világon.

Csernobil Kijevtől mintegy 120 kilométerre található, a Leninről elnevezett erőmű pedig a Szovjetunió büszkesége volt, és egyúttal a szovjet megalománia szomorú mintapéldája is. Építésekor a legfőbb szempont az volt, hogy a világ egyik legnagyobb atomerőműve készüljön el, amely a leningrádi után az ország második legnagyobb teljesítményű áramtermelője lett. 1986-ban a csernobili erőműnek négy reaktora volt: az első 1977-ben kezdte meg működését, majd sorra épültek újabbak. Úgy tervezték, hogy 1987-re már hat darab lesz, és a nagyszabású tervek szerint még további hat reaktort létesítettek volna.

Szintén a hetvenes években kezdtek el építeni „a jövő városaként” aposztrófált Pripjatyt, ahová az erőmű mintegy tizenkétezer dolgozója költözhetett a családjával. Itt élni kiváltság volt, mivel nagy gondot fordítottak a városstervezésre és a település nem szűkölködött a sportolási, művelődési és kikapcsolódási lehetőségekben sem. Az itt lakókat nem érintették a szovjet hétköznapok nehézségei és a hiánygazdaság. A sors iróniája, hogy a kirakatváros felépítése éppen 1986-ra fejeződött be. Pripjaty mintegy ötvenezer embernek adott otthont, akik az erőműtől csupán néhány kilométernyire

éltek. A baleset után a város lakóit sürgősen evakuálni kellett volna, ez azonban csak másnap délután történt meg. Eközben a katasztrófa elhárításában több mint félmillióan segítettek, legtöbbször védőruházat nélkül, hiszen sokan nem voltak tudatában a radioaktivitás hatásainak. A szovjet vezetés számára fontosabb volt a látszat, hogy a május elsejei ünnepségeket zavartalanul megtarthassák, így az első hivatalos közlemény csak április 28-án jelent meg. Az emberek mit sem sejtve töltötték a hosszú hétvégét a szabadban, mialatt a radioaktív felhő betépette az egész kontinenst. Ezek a napok élénken élnek edesanyám emlékezetében is: éppen kint napoztam erdélyi otthonuk udvarán, amikor az egyik rokon – aki a Szabad Európa rádióból értesült a történekről – lélekszakadva rohant át hozzájuk, és irgalmatlanul leteremtette őt a napozás miatt, majd ellátta a családot jódtablettával. A hír bejelentése után egykettőre eltűntek a jódtabletták a szovjet patikákból, mely hatékony ellenszere lett volna az embereket ért sugárzásnak.

SZALAI RÉKA

Innováció a Rubikon túl

Mi magyarok általában három dolgra vagyunk büszkék: különleges anyanyelvünkre, a gyönyörű magyar nőkre és híres feltalálóinkra. Szeretjük azt gondolni, hogy a történelem szinte minden korszakalkotó újításának volt magyar vonatkozása. Napjainkban sem panaszkodhatunk, hiszen nem egy, mára piacvezetővé vált fejlesztés származik kis hazánkból. Ezeket a kezdeményezéseket és kigondolóikat gyűjtötte össze és hozta a Várkert Bazár impozáns teteje alá a think.BDPST innovációs konferencia.

Március második hetében a hagyomány és az innováció, a magyar és a nemzetközi szellem talált egymásra Budapesten az Antall József Tudásközpont, a Nemzetközi

Visegrádi Alap és a Külgazdasági és Külügyminisztérium közreműködésével. Miközben a Várkert Bazár neoreneszánsz épületegyüttese előtt különleges luxusautók parkoltak, a fal túloldalán kutatás-fejlesztésről és fenntarthatóságról folyt két napon át élénk diskurzus. Az angol nyelvű konferencia nem véletlenül kapta a „Connect to the future” alcímet: központjában a legújabb technológiák, a jövőbeli trendek, a magyar tehetségek és a holnap legsürgetőbb kérdései álltak. A think.BDPST ugyanakkor hagyományt is kívánt teremteni az idén először megrendezett fórum évenkénti megvalósulását álmódva meg.

A konferencia egy stratégiai platform megteremtését célozta meg a visegrádi négyek bevonásával. Úgy gondolják, hogy Lengyelország, Csehország, Szlovákia, és Magyarország együttgondolkodásában, közös fellépésében és kooperációjában rejlik a régió felzárkózásának és a világ innovációs versenyében való részvételének a kulcsa.

A fórumon éppen ezért politikai döntéshozók, elismert szakértők, az üzleti szféra vezető képviselői és civil szereplők is képviseltették magukat, akik tematikus panelbeszélgetések keretében járták körbe a K+F+I szentháromság különböző perspektíváit.

A Smart City – az a városfejlesztési koncepció, amely az információs technológia segítségével egyesíti a fenntarthatóságot, az innovációt és az életminőség javítását célzó beruházásokat és kezdeményezéseket – a BME egy városfejlesztéssel foglalkozó professzorának moderálásával került terítékre. Biztonságtechnikai kihívásokról sem kisebb személyek beszéltek, mint Szemerényi Réka, Magyarország washingtoni nagykövete és a HungaroControl légiforgalom irányító vállalat IT-vezetője. A kognitív számítástechnika jövőjéről tartott előadásában Jennifer C. Lai, az IBM mesterséges intelligenciával foglalkozó kutatója a számítógép és az ember kapcsolatát gyümölcsöző partnerségnek nevezte. Pódi-

umra állt még George Pataki, New York állam korábbi kormányzója, a think.BDPST nyitó- és záróbeszédét pedig dr. Pálkás József, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal elnöke mondta.

Napjaink elismert nevei mellett a jövő innovátorai, kutatói és döntéshozói is szerepet kaptak a konferencián. A Young Leaders Forum nemzetközi összefogás olyan fiatal feltalálókat, vállalkozókat és kutatókat tömörít, akik a ma induló fejlesztések elterjedésének idejére vezető beosztásokba kerülhetnek, ezért őket is megszólították a konferencián. Az előtérben pedig helyet kaptak az egyedi magyar kezdeményezésű innovációk és start up-ok. Nem csak a tudományról szólt azonban a think.BDPST. A többnapos konferencia megnyitóján például Havasi Balázs adott különleges koncertet, és – már a Britain's Got Talentben is bizonyított – magyar Freelusion társulat gondoskodott a felejthetetlen digitális látványról. A konferencia kiválóan mutatta, hogy a Ustream és a Prezi után bőven van még mit kiaknázni a magyar innovációs és startup-világban.

KOSKÓ BARBARA

A kék bolygó egyre zöldebb

Ahogy telik az idő, a környezettudatos viselkedés fontossága még inkább beépül a köztudatba, az energiatakarékosság napról napra töri útját a társadalmi prioritási sorrendben. Egyre többen élnek a fenntarthatóságot és a Föld megóvását szem előtt tartva és igyekeznek a lakóhelyükön is megtenni az ehhez szükséges intézkedéseket. Így kerültek az érdeklődés középpontjába az úgynevezett zöldépületek, melyek építése mára nemzetközi trenddé vált.

tását kevesebb hulladékot termelve vagy ezek hatékony lebontásával. Amennyi ország, annyi építési technológia és elv létezik, de a zöldházak struktúrái világszinten többnyire megegyeznek.

Ahogy az elődeink árnyékos helyre telepítették lakhelyeiket, a jelenkor emberének is a legmegfelelőbb adottságú környezetben érdemes felépítenie otthonát, így ez a tényező a zöldépületek tervezésénél szintén meghatározó kérdés. A jól orientált házak hatékonyabban használják a megújuló energiaforrásokat, mint például a napelemeket, a besütő nap hatására nélkülözött világítás révén pedig csökken az energiaigényük. Természetesen

a túlzott napfény is lehet káros, a homlokzat túlmelegedhet, ezért is fontos a megfelelő árnyékolás. Nem túl magas házaknál bevett szokás ilyenkor fák ültetése az ablakok elé, melyek lombjukkal nyáron kizárják, leveleik lehullatásával télen pedig beengedik a napfényt. A növények a szél ellen is mintegy pajzs-ként viselkedhetnek; legjobb megoldást erre örökzöld növények telepítésével találhatunk.

Bár a tájolás legtöbbször evidens és könnyen eldönthető szempont, és nem ez a tényező az, ami egy zöldházat zöldre tesz, mégis lényeges eleme a tervezésnek. Energiahatékony megoldások közé tartozik a megfelelő szigetelés a kisebb hőveszteség érdekében vagy az automatizált világítás és fűtés, mely akkor kapcsolódik be, ha valaki a helyiségbe lép. Talaj- és esővízgyűjtő tartályok telepítésével az öntözésen kívül a mellékhelyiség öblítése is megoldható, az elhasznált, forró szennyvíz célzott elvezetésével pedig a hideg vizet vagy levegőt melegíthetjük.

A zöldházak építése költséges, de gyorsan megtérülő beruházás, és

egy olyan világban, ahol az épületek felelnek az energiafelhasználás majdnem negyven százalékáért, illetve az összes nyersanyag felhasználásának körülbelül feléért, szükséges is. Építésük nemcsak a környezeti körülményeket, hanem a lakók életkörülményeit, munkahelyi hatékonyságát is javítják, építőanyagaik pedig jobb hatással vannak az egészségre. A fenntarthatóság mint tulajdonság versenyelőnyt is jelent: napjainkban egyre több cég ügyel arra, hogy lehetőség szerint ilyen épületeket béreljen.

Vajon van-e igény Magyarországon az ilyen megoldásokra? Ez legfőképpen az adott vállalat politikájától függ, de egyre több hazai intézmény szerzi meg a LEED (világszerte elismert fenntarthatósági szempontokat vizsgáló minősítő rendszer) magas fokozatait, köztük a Bartók Ház, a Canada Square vagy a Viziváros Office Center. A tavalyi év októberében pedig a Budapesti élvárosában található Eiffel Palace kapta meg az Európa legzöldebb épülete díjat. Kissé lemaradva, de lassan az itthoni építkezések is felzárkóznak a virágkorát élő zöld irányzathoz, mely a jövőbe vetett nagy reményével nem kuriózum, hanem magától értetődő lesz.

ALMÁSI FANNI

Marketing olimpiai módra

Március 25-én a Pöttyös Túró Rudi és a Magyar Olimpiai Bizottság (MOB) is bejelentette: elindult olimpiai szurkolói programjuk, melynek keretében a desszert multipack kiszervezése mellé öt darab, olimpikonokat ábrázoló gyűjthető kártyát is kapnak a vásárlók. De vajon ki profitál ebből?

Fotó: Metzler Viktória

A sportkártyák története bő száz évvel ezelőttre nyúlik vissza; az Egyesült Államokban már a 20. század elején is megtalálhatóak voltak. Az iparág ott komolyan kinőtte magát: becslések szerint százmillió nagyságrendű eladásokat produkál évről évre. Sikerük egyrészt onnan ered, hogy rendkívül olcsó a gyártásuk és a terjesztésük, hiszen legtöbb esetben az amúgy is szponzorált sportolók nevüket és arcukat adják a támogatásért cserébe. Emellett több kutatás is bizonyította, hogy a gyűjtés (lehetősége) függővé tesz: gyermekek körében végzett vizsgálatokból kiderült, hogy sokkal jobban ragaszkodnak a bővíthető kollekcióba tartozó játékokhoz, mint az önálló darabokhoz. Azt követően pedig, hogy megkapták az első darabot, megnő az igény a hiányzó részek megszerzésére is, ami újbóli vásárlásokat generál, ezek pedig értelemszerű-

en plusz profitot eredményeznek. A MOB honlapján is olvasható, hogy több platina, gyémánt és arany fokozatú támogatója van a szervezetnek – utóbbi csoportba tartozik a Pöttyös Túró Rudit gyártó Friesland Hungaria is. Az egyes szintek pontos támogatási összeghatára nem érhető el a bizottság online felületén, ugyanakkor a Béres oldala szerint az arany fokozat eléréséhez harminc millió forintos támogatásra van szükség, az nso.hu pedig azt írja: az OTP százharminc millióval gyémánt szintű szponzorként kapcsolódott be. Ez alapján harminc és százharminc millió forint közötti össze-

get kaphatott a MOB a Pöttyöstől. Az olimpia – ebből is látszik – nagy biznissz és vállalatoknak; sok milliárd dollár vándorol négyévente szponzoráció címszóval az olimpiai bizottságokhoz. A világ legnézettebb (sport)eseménye épp emiatt rendkívül szigorú kommunikációs és reklámszabályozással rendelkezik: senki nem használhatja az adott ország olimpiai bizottsága vagy a NOB engedélye nélkül az olimpikonokat (ilyen minőségükben) közvetlen anyagi előnszerzésre és ugyanez igaz magára az olimpiára, annak jelképeire, jelszavaira. A sportolók saját szponzorai nem jelenhetnek meg

a sporteseményen semmilyen formában – négy éve a magyar úszók például arra panaszkodtak, hogy csak egy adott márkájú (a NOB-ot támogató cég által gyártott) úszószemüveget használhattak. A MOB által támogatott sportolók (tehát az olimpiára kiutazók) a szponzorok rendelkezésére kell, hogy álljanak, így jött létre a Pöttyös akciója: szurkolói kártyák készítése arcképükkel, amelyek növelik majd az eladásokat. Évente nagyjából százharminc millió Túró Rudit adnak el Magyarországon, vagyis ha a promóció öt hónapja alatt plusz tizenöt-husz százalékos keresletet érnek el, az legalább egymilliárd forint árbevétel-növekedést eredményez. Félreértés ne essék, a szponzorok joggal várják el, hogy a sportolókba befektetett pénz megtérüljön, a probléma a kampány – MOB-oldali – kommunikációjában van. Honlapjukon ugyanis az áll: „a több hónapon át tartó kampány százmillió nagyságrendű költségvetését [...] a Pöttyös Túró Rudi gyártója állja.” Arról pedig szó sincs, valójában mennyire megéri ez a Frieslandnek. Mindettől függetlenül a kezdeményezés jó, és senkit nem buzdítunk a legerősebb magyar márka bojkottjára, csupán a figyelmet szerettük volna felhívni arra: ez sem más, mint egy minden bizonnyal bőségesen megtérülő marketingfordítás.

PEKOLI MIKLÓS

Irány a Stade de France! – Eb-beharangozó, I. rész

2016. június 10-én a Franciaország-Románia mérkőzéssel kezdetét veszi a 15. labdarúgó-Európa-bajnokság. Franciaország 1960 és 1984 után harmadik alkalommal nyerte el a rendezés jogát. Ez lesz az első olyan Eb, amelyen 24 csapat vesz részt. A lebonyolítás az 1986 és 1994 közötti világbajnokságokéhoz lesz hasonló; hat darab négyfős csoportból az első két helyezett, valamint a négy legjobb harmadik jut az egyenes kieséses szakaszba. A mérkőzéseket tíz helyszínen bonyolítják le. A nyitómérkőzésnek és a döntőnek is

a Stade de France ad otthont. Háromrészes felvezető írásunkban röviden bemutatjuk a torna résztvevőit: ezúttal az 'A' csoport válogatottjait vesszük górcső alá.

A csoport Franciaország:

- Út Franciaország: A torna házigazdájaként nem kellett részt vennie a selejtezősorozatban.
- Eb-múlt: A gallok a kontinentorna legsikeresebb válogatottjai közé tartoznak, ugyanis 1984-ben és 2000-ben is sikerült elhódítaniuk az Henry Delaunay Kupát. 2012-ben a negyeddöntőig jutottak, ahol a későbbi győztes Spanyolország állította meg őket.

Svájc:

- Út Franciaország: A svájci csapat Anglia mögött a második helyen végzett a selejtezők során.
- Eb-múlt: Negyedik alkalommal szerepelnek a kontinentornán. Az előző három alkalommal egyszer sem élték túl a csoportkör. Négy évvel ezelőtt a selejtezők során búcsúztak. Eddigi három fellépésük alkalmával győzelem nélkül zártak, így az idei tornán első sikerük megszerzésére készülnek.

Románia:

- Út Franciaország: Az 'F' jelű selejtezőcsoportban Észak-Írország mögött a második helyen végeztek.
- Eb-múlt: Ötödik alkalommal vesznek részt a kontinensviadalon. Legjobb eredményüket a

2000-es tornán érték el, ahol is a negyeddöntőben a későbbi döntős Olaszország ellen szenvedtek vereséget. 2012-ben nem tudták kiharcolni az indulási jogot.

Albánia:

- Út Franciaország: Az albán csapat egyenes ági kijutása volt a selejtezők egyik legnagyobb meglepetése. Az 'I' csoportban Portugália mögött a második helyen futottak be, olyan csapatokat megelőzve, mint Dánia és Szerbia.
- Eb-múlt: Első alkalommal sikerült kiharcolniuk a részvételi jogot.

A csoport egyértelmű favoritja a végső győzelemre is esélyes házigazda, Franciaország. A második helyért nagy küzdelem várható Svájc és Románia között.

ILLÉS ROLAND

Gasztrokalandok

Hecserli, a legújabb bioszenzáció (és kávézó)

Kávéból és kávézóból egyetemistaként sosem elég, s ha az még ráadásul bio is, az csak pluszpont – pláne a vizsgaidőszak rohamos közeledtével... Az egyetem környékét járva, minduntalan új helyek után kutatva legutóbb a Szerb utcai Hecserli kávézóban jártunk.

A főépülettől nagyjából 5-10 perc sétányira a Váci utca egy kisebb mellékutcájában, a Szerb utcában bujkál a Hecserli Cafe Fűszer & Biosemege. A névválasztás a csipkebogyó régies nevét felelevenítve a természetes, illetve a magyar termékekre utal, az üzletben ugyanis kiemelt figyelmet fordítanak a kézműves és a biotermékekre, s amennyiben az megoldható, mindezt magyar beszállítóktól szerzik be. Az üzlet érdekessége ezenfelül, hogy egyszerre működik egy kisebb, ám

annál szélesebb termékinálatú bioboltként, illetve beülsős kávézóként.

A kávézó részleget tekintve azt mondhatnánk, hogy a már ismert, hagyományos vonalat képviselik: a természetes alapanyagú termékekből készülő espresso, ristretto, cappuccino stb. mellett ugyanakkor megjelennek a különböző teák és természetesen az elmaradhatatlan frissen facsart narancslé is. Árak tekintetében bár drágább, mint például az E épület alatti menzán kérni egy kávé (egy espresso például 440 Ft, a cappuccino 540 Ft), a galérián kialakított, akár „tanuló sarokként” is használható hangulatos kis részleg megéri a ráfizetést.

A kávé mellé akár elvitelre, akár helyben fogyasztásra is kérhetünk különböző, előtűnk elkészített, a saját igényeink szerint összeállított szendvicseket vagy egyéb péksüteményeket, biopizzát és más, konkrét főételként fogyasztható egészséges

ételeket, sajt- vagy sonkatálat, de akár néhány darab macaront is. Tapasztalatunk szerint nagyjából 1000 Ft-ból már kijön egy lakató szendvics és mellé egy finom kávé.

Az üzlethelyiségben kapható termékeiket tekintve a választék hatalmas és bár próbálkoztam egy darabig, nem tudtam olyan árucikket mondani, amire ne bukkanánk rá a polcokon. Ott jártunkkor például a kevésbé ismert kókusz- és mogyorótej mellett mandulatejből például hat különböző fajtát találtunk, de kimagasló a cukor- és/vagy gluténmentes

termékinálat is. Összességében a hagyományos bio- és kézműves termékek kínálata szintén figyelemre méltó, ahol a termékcsoportokon belül is hatalmas kínálat áll rendelkezésünkre. Hogy csak néhány kategóriát említsünk: különféle térszuszókat, lekvárokat, fűszereket, természetes édesítőszerket, csokoládékat és kekszeket, bébiételeket, biokozmetikumokat, illetve kézműves söröket és hazai (bio) borokat is találunk szép számmal. Jó tanács, hogy a tavasz beköszöntével érdemes lesz a következő hetekben időnként visszanezni a kávézóba, hiszen hamarosan két kis asztal kikerül az utcára, így a jó időben akár kint is elfogyaszthatjuk a napi koffeinadagunkat. Az egészséges életmód kedvelőinek kifejezetten ajánljuk, hogy nézzenek be, s garantáljuk, hogy a kedves kiszolgálásnak és a finom ízeknek köszönhetően hamar visszatérő vendégekké váltok.

ZSILA HAJNALKA

Fizess verssel a kávéért!

Zsákban Benedek hoz majd meleget... Mivel mással is köszönhetnénk a tavasz első napját, mint egy csésze kávéval, ami ráadásul ingyen is van? A Julius Meintl jóvoltából országszerte hatvanhárom kávézóban vált fizetőeszközzé bármilyen vers egy latte-ért, cappuccinóért vagy espressóért cserébe.

Az északi félteke tavaszának első napját 2000-ben ünnepelhettük úgy először, mint a költészet világnapját, köszönhetően Naima Tabet marokkói oktatási, kulturális és tudományos nemzeti bizottsági főtűkár felvetésének és az UNESCO döntésének. Minden ország civil szervezetek bevonásával ünnepelhet, rajtunk kívül harmincnégy országban fizethettek a kávé kedvelői saját vagy kedvenc idézetükkel. Az esemény hivatalos Facebook-oldalán így szólt a felhívás:

„Egy vers a mai napig feltöltődést, iránymutatást vagy akár kikap-

csolódást nyújthat, főképp akkor, ha egy finom kávé társaságában olvassuk, vagy éppen írjuk. Oszd meg velünk gondolataidat vagy kedvenc versorodat a Költészet Világnapján, s a kávéval álljunk! 2016. március 21-én, hétfőn egy teljes napig minden idézet (legyen az ismert vagy saját) kávéházi fizetőeszközzé válik, így a vendégek kávéjukat egy verssel, vagy akár egy idézettel 'fizethetik ki'."

A kezdeményezés évről évre népszerűbb, a Gozsdu udvarbeli Vian kávézóban külön teraszt is nyitottak a verssel fizető vendégek számára. Majd sorszámozott jegyzetlapokra is szükség volt, ugyanis a szó elszáll, és nehéz rá valódi fizetőeszközként gondolni. Az esemény célja a költészet és a kultúra támogatása, és a visszajelzések alapján idén is sikerült elérni a kitűzött célt. Lelkes beszámolók szóltak az irodalmi kávéházi hangulatról és arról, hogy

mennyire passzol a kávé és a költészet. Emellett záporoztak a képek a lelkes fogyasztókról a Facebookon is.

Nem ez az első eset, hogy a kávéhoz kapcsolódik egy tömegeket megmozgató esemény. Egyre divatosabbak a szervezett városi séták: a Hosszúlépés jóvoltából betekintést nyerhetünk az újhullámos kávézó világába, 180 perc alatt megismerhetünk egy-két kulisszatitkot, és bennfentes vezetőinktől megtudhatjuk, mi az, amit sose mondjunk egy baristának.

A jótékonyági akciók a legtöbb esetben népszerűvé válnak, de a Felfüggesztett Kávé nem járt hatalmas sikerrel. Az akció lényege, hogy nemcsak a saját fogyasztásunkat fizetjük, hanem valaki olyanét is, aki nem engedhetné meg magának. Az ötlet megtetszett kozmetikáknak, színházaknak és állateled-üzleteknek is. Csakhogy azzal nem számoltak, hogy sokkal könnyebb adni, mint elfogadni. Ugyanis utóbbihoz elég bátornak és – talán – elkéseredettnek kell lenni. Ez a Nápolyból induló kezdeményezés emberségről tesz tanúbizonyságot, amiért igazán hálás az, akinek valóban szüksége van rá.

MENYHÉRT DORKA

Jobb velük a világ

Fenséges illatok, sütemények, szíves fogadtatás, kellemes környezet; szinte csomagban kapjuk az élményeket egy kávézóban. De a Nem Adom Fel Café and Bar megajándékoz egy bónusszal is: megismerheted, hogy a fogyatékkal élők és az egészséges emberek világa nem különálló, hanem összetartozik.

Több mint egy hónapja járta be az internetet Sam, a táncoló autista barista videója, akit vidám mozdulatai segítettek a koncentrációban. Hatalmas népszerűségre tett szert, hiszen jó látni, hogy mindenkinek jár egy esély. Ez a vidám és egyben meghatározó hangulat járja át a Magdolna utcai Nem Adom Fel kávézót is, ugyanis nem mindennapi, hogy fogyatékosokkal élők szívesen alkalmazzanak. Január végén nyitott meg a Nem Adom Fel Café and Bar a nyolcadik

kerületben, melynek különlegessége, hogy a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatottsága több mint 90 százalékos. Itt nem meglepő, ha látás- vagy hallássérültektől kapjuk meg a melegszendvicünket vagy kerekesszékekkel érkezik a kávénk. Főleg értelmi sérültek, Down-szindrómával és autizmussal élők dolgoznak fel, míg a pultban egyelőre nem fogyatékosokkal élők dolgoznak. A kávézó délután egytől este nyolcig várja a betevődő vendégeket, emellett természetesen asztalfoglalás is lehetséges. Nyitás után húsz perccel érkeztem

a kávézóba: a lépcsőn lesétálva egy tágas, világos, kutyabarát helyiségbe érkeztem, ahol rögtön érdeklődtek, hogy jártam-e már náluk. Nemleges válaszat követően ismertették, hogy a pultnál tudok rendelni és fizetni, majd kedvem szerint bármelyik asztalnál helyet foglalhatok. Egy „nem adom fel” cappuccinot kértem, melynek különlegessége a karamellás ízesítés és a bögre, melyet egy munkatársuk korongozott. Fizettem és kaptam egy számot, melynek segítségével a felszolgálók megtalálják az asztalomat. Pár perc várakozás után megérkezett a forró ital, kissé remegő kezű, de annál udvariasabb felszolgálás kíséretében.

Kávém kortyolgatása közben a felszolgálók koordinátorával, Kosztka Attilával beszélgettem a kávézó működéséről. Ő diabéteszes neuropátia miatt számát megváltozott munkaképességűnek, számára is segítség a négy – esetleg hat – órás műszak.

„A jelenlegi felszolgálók állásinterjún vettek részt, majd három hónap

betanulás következett” – meséli Attila. – A 11. kerületi Down Alapítvány napközi otthonában zajlottak a felkészítő tréningek, ahol gyakorlatban tanulhatta mindenki a mesterséget. Elsajátították a felszolgálás fortélyait és arra is felkészültek, hogyan bánjanak a problémás vendégekkel, de szerencsére élesben nem kamatoztatták ezt a tudást.

Az egyik felszolgálóval, az Asperger szindrómás Podani Zoltánnal is szót váltottam. Zoli a munkája mellett kitűnő úszó, többszörös világ- és Európa-bajnok a fogyatékkal élők mezonyében.

„Most a munka az első, de az edzésre is fordítok időt, hetente háromszor megyek úszni reggel hatra” – avat be a programjába.

Zoli betegsége talán nem is tűnt volna fel nekem, hogyan nem beszél ilyen nyíltan önmagáról és a nehézségekről, melyek néha a munkájában, néha a magánéletében akadályozzák őt. Benne és a többi felszolgálóban is láttam a hatalmas alázatot a munkájuk iránt. Ahogy kiléptem az ajtón, ismét megfogalmazódott bennem, hogy valóban jobb velük a világ.

MENYHÉRT DORKA

Zutópikus hangulatban

Hogy utópiát élünk-e a 21. században? Minden bizonnyal igen. Mai világunk még száz évvel ezelőtt is csupán ábránd, romantikus álmodozás lehetett. Mennyire idealizált akkor a Zootropolis világa? Gondolhatjuk, hogy az, de a fentiek fényében lehet, hogy már nem sokáig. Higgyen mindenki, amit akar: ez a mese fiktív, mégis véresen igaz társadalomkritika. És a Disney ismét tarol.

jönni; gyárt a Pixar, a Disney, a DreamWorks, a Universal Studios és még ki tudja, hány cég sajnos sokszor inkább csak egyszer nézhető filmeket. A kétezres évektől kezdve gyakorlatilag alig tudnék egyet-kettőt felsorolni, amelyek tetszett, vagy legalább a címére emlékszem. Bevallom, én maig nagyon szeretem a meséket és felkapom a fejemet, ha újabb készül el, de az utóbbi időben inkább csak face-palmsra futja tőlem egy-egy száználmasan próbálkozó előzetes láttán. Épp ezért aggódva ültem be a kisöcsémrel a legújabb állatos Disney-mesére, de szerencsére kételyeim alaptalanak bizonyultak.

Zootropolis egy óriási város, melyben békésen él együtt minden antropomorf ragadozó és növényevő. Egyúttal minden éghajlati igénynek is eleget tesz az önkormányzat: van tundrakörzet és Szahara tér is, az egerek városa pedig még a nyuszinak is egy makettnek tűnik. Főhősünk, a nyuszi Judy Hopps örült ötlettel áll elő: rendőrnek áll. Az első nyuszi rendőr Zootropolis történetében. Bár szülei minden létező közhellyel próbálják lebeszélni, nem hagyja magát, és apró termete ellenére találmányosságával minden akadályt leküzd.

A vidéki lányka felkerül Zootropolisba, és első napján beosztják

– bírságolásra. Már ekkor egyértelművé válik a feminista szál a történetben, mely végigkíséri Judy kalandjait: a rengeteg akadályt, amit a bizalmatlanság és az előítéletek gördítenek az útjába, a nyuszi rendíthetetlen kitartással győzi le, bár nem egyszer megtorpan, és alábbhagy az önbizalma. De nem csak itt tart elénk görbe tükröt a mese: a „szemellenzósok” gyakori visszatéréséről, a kirekesztésről, a szeretet kibontakozását megbénító sztereotípiákról is sok szó esik. A lajhárokkel végeztetett bürokrácia pedig egész jelenetet kap, amely alatt főleg a felnőttek dülöngélnék előre-hátra a nevetéstől. Nem nehéz belelátni a mesebe politikát és gazdaságot sem, és az egészben az a legjobb, hogy ha mindezt nem szeretné észrevenni valaki, akkor is végtelenül élvezhető a film. Több másik alkotás paródiája jelenik meg a történetben – a Keresztapa-jelenet például szerves része a cselekménynek. A Zootropolis segít ellazultan nevetni korunk hibáiban – miközben cuki állatkák rohangálnak fel-alá a színen. Hát kell ennél több? A Disney immár a Pixar közreműködésével tisztára mosta homályosodó emlékeimet a jó meséről – újra ragyog az asztali lámpa fénye és a kastély felett a logó.

DENGYEL DÓRA BOGLÁRKA

corvinusmédia

HALLGATÓI MÉDIAKÖZPONT

ELINDULT HONLAPUNK!

WWW.CORVINUSMEDIA.HU

IMPRESSZUM

corvinusmédia

közgazdász

MAGYARORSZÁG LEGRÉGEBBEN
MEGJELENŐ FELSŐOKTATÁSI LAPJA
ALAPÍTVÁ 1951

FŐSZERKESZTŐ: Pekoli Miklós
(miklos.pekoli@corvinusmedia.hu)

Felelős szerkesztő: Bogatin Bence

ROVATVEZETŐK:

Bogatin Bence (Kultúra)
Bujdosó Beáta Zita (Kávéház)
Dengyel Dóra (Közélet)
Metzler Viktória (Közhir)
Murger Szilvia (Közútdat)
Rubin Eszter (Közügy)
Szalai Réka (Központ)

Valentinyi Júlia (Corvinus World)

OLVASÓSZERKESZTŐ:
Csejtei Dóra, Horváth Zsófia, Koskó Barbara

NYELVI LEKTORÁLÁS:

Matthew Kery

GRAFIKA:

Rajnai Gábor

TERJESZTES:

Illés Roland

Kiadja a Budapesti Corvinus Egyetem

rektora és a HOK elnöke

NYOMDA: Topbalaton Kft.

SZERKESZTŐSEG:

Corvinus Hallgatói Média Központ –

Budapesti Corvinus Egyetem

1093 Budapest, Fővám tér 8.,

II. emelet 233. iroda

Tel.: 06-1-482-5603,

E-mail: info@corvinusmedia.hu

Web: www.corvinusmedia.hu

ISSN: 0230-7529

A HÓNAP FOTÓJA

FOTÓ: METZLER VIKTÓRIA